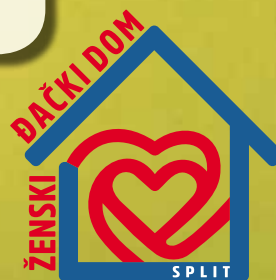

Polet

LIST ŽENSKOGA ĐAČKOG DOMA SPLIT
BROJ 22, GODINA 2018.

22

Tema broja

SRCE

str. 16

Polet

UREDNIŠTVO

Učenice

Anita Vudrag, Antonija Grljušić,
Barbara Mudnić, Issa Čudina, Iva Krilić,
Ivona Čorić, Mija Sabljic i Rebecca
Jurašić

Mentorica

Đurđica Kamenjarin, prof.

ZA POLET PIŠU I CRTAJU

Učenice

Anamarija Ćurković, Antonia Bilić,
Barbara Cetinić, Eni Klinčić,
Iva Vidović, Ivana Lozančić,
Jasmina Tokalić, Josipa Lozančić,
Lucija Miljak, Marija Eterović,
Marinela Matić, Matea Jagar, Mia
Marinković, Vita Oreb, Tereza
Šestanović, Zoa Abdulmar

Odgajateljice

Maja Jelavić-Šako
Vlatka Vladilo

FOTOGRAFIJE

Naslovna stranica

Barbara Cetinić, Srce na dlanu

Maturantice

Stella Roso

Ostale fotografije

Arhiva doma

LEKTORICA

Maja Jelavić-Šako, mag. hrvatskog jezika
i književnosti i mag. pedagogije

TISAK

Dalmacija papir, Split

Travanj 2018.

Naklada 200 primjeraka

NAKLADNIK

Ženski đачki dom Split

Ćiril-Metodova 26

HR – 21000 Split

Tel: 021/ 420-507

internet adresa:

www.zenskidjackidom-split.hr/

e-mail: zenski-djacki-dom@st.htnet.hr

ZA NAKLADNIKA

Ljiljana Buljubašić, prof.

Sadržaj

Uvodnik	3
Dobrodošlica novoj generaciji	4
Naš dom	
Pod jednim krovom	
Predstavljamo dom	6
Domijada	
Lidrano	
Izleti	8
Adaptacijski izlet	
Vukovar	
Domska natjecanja	10
Badminton	13
Od srca srcu	14
Zajedno za bolje sutra	
Volontiranje	
Projekt Kumstvo	
Srce	16
Srce stroj	
Srce organ	
Simbol srce	
Srca manjih vrijednosti	
Srce planeta	
Zanimljivosti o srcu	
Emoji srce	
Mudroslovice o srcu	
Gledati u srce	
Intervju s razlogom	21
2u1	
Ispraćaj maturantica	24
Maturantice koje su ostavile trag	26
Iva je naša diva	
Par s parun, guda s važun	
Malena mjesta srca moga	28
Svi smo mi dio legende	
Škoj	
Moj Ljubuški	
Stare ljubavi Splita	30
Djevojka u kickboxingu	32
Zajednica Cenacolo	33
Mljetovanje	35
Knjige koje su me promijenile	36
Pisma mladom pjesniku	
Žena, majka, kraljica	
Moja Odiseja	
Holden Caulfield - veliko srce lovca u žitu	
Preporuke	38
Pripovijest o japanskoj animaciji	40
Portret umjetnika	42
Mendelssohn	
Samo je jedna kraljica	
Glazba je moć, pokret, lijek	44

Poster: Maturantice

Podlistak: Pokušaji

Drage čitateljice i čitatelji,

Domski dani nižu se od rujna do lipnja svake godine ispočetka, isti a opet drugačiji. U rujnu se intenzivno bavimo novim učenicama i programom Adaptacija. Slijede druženja i natjecanja: Kviskoteka, Karaoke i Masterchef. Formiraju se izborni i posebni programi - za svakoga ponešto. Zimi sudjelujemo na LiDraNu, a u proljeće na Domijadi i Kulturnim igrama mladih. Svibanj je mjesec maturantica. I za čas sve miriše na lipanj, na kraj, na ljeto. Koliko god izgledalo isto, uvijek su nova lica, nova posada, nove ljubavi, nova energija. S uzbuđenjem pratimo smjer kojim plovi naš brod. Ove godine brod ima novog kapetana. Dojučerašnja odgajateljica sada je u ulozi ravnateljice, a bivša ravnateljica je sada odgajateljica. Tu značajnu promjenu zabilježili smo **intervjuom** 2u1.

U ovogodišnjem Poletu posebnu pažnju posvetile smo temi **Srce**. Srce ima mnoge karakteristike, neke su misteriozne i jako zanimljive. Istraživali smo ga u riječi, u slici, u pjesmi i ljubavi. **Od srca srcu** priča o onome što radimo i u što vjerujemo: odgoj u solidarnosti, humanost i volonterski rad.

S ljubavlju i nostalgijom opisujemo **Malena mjesta srca moga**.

Da nam školska lektira nije samo mrska obveza, već pravo nadahnuće i inspiracija za životne lekcije

pročitajte u rubrici **Knjige koje su me promijenile**.

U **Preporukama** pišemo o žanrovima, filmovima i knjigama koji su zavrijedili našu pažnju. Neizostavna u našem životu je **Glazba-moć, pokret, lijek**. Uz nju usnivamo, s njom se budimo, uz nju se opušta i učimo, glazba nas spaja i odvaja, stoga je i u ovom broju naša stalna rubrika.

Još jedna stalna rubrika **Portret umjetnika** i ove godine je oslikana kreativnom rukom Ive Krilić. Svojim ilustracijama priključile su se i nove buduće likovne umjernice.

Maturantice ispraćamo posterom, a u podlistku **Pokušaji**, pored poezije i proze, zabavite se uz bisere iz domske svakodnevnice zabilježene u fotoromanu *Moram to zapisati*.

Polet je dar maturanticama koje ispraćamo i toplu riječ dobrodošlice u novim učenicama. U njemu oslikavamo našu svakodnevnicu, prostor između školskih obveza i vikenda u vlastitom domu. Život je to u zajednici koja ima svoja pravila, drugačija od onih kod kuće. U takvoj zajednici iz prve ruke učimo o bogatstvu različitosti, učimo odrasti, preuzeti odgovornost, otkriti vlastite mogućnosti, otključati kreativnost. Učimo biti.

„Nije nebo visoko, nisu zvijezde daleko, samo spusti glavu i pogledaj dječje oči.“ Antun Matošević, Fotografija Vlatka Vladilo

Dobrodošlica novoj generaciji

U očekivanju novih učenica, pano dobrodošlice

Prvi dan novog života. Dan koji se pamti, nedjelja, 3. rujna. Ćiril-Metodovom ulicom kotrljaju se šareni koferi. Vuku ih nasmijana lica novopečenih srednjoškolki, novih stanarki Ženskoga đakčkog doma. Prate ih brižne mame, tate, tete, bake, braća, sestre. Na licima je osmijeh, u oku sjaj suze. Dobrodošle nove učenice.

Naš dom

Tekst: Anita Vudrag

Spremam svoj kofer. Preda mnom je jedno sasvim novo poglavlje života. Split. Nova škola. Dom. Kupovine, koferi, popis stvari...Ovako su otprilike izgledale moje pripreme, a vjerojatno i pripreme svih vas. Ali, to je bio samo dio priprema i to onaj manji. Za drugi dio bilo se malo teže spremati jer to je bio onaj emotivni dio. Bila sam malo nervozna. Kako se dan odlaska u Dom približavao, postajala sam sve nervoznija, u glavi su se rojile tisuće pitanja: Kako ću živjeti u Domu? Hoću li se snaći u školi? Hoću li pronaći društvo? Bila sam poput malog znatiželjnog djeteta koje postavlja bezbroj pitanja.

Prije odlaska u Dom puno sam razgovarala s roditeljima, a oni su bili puni razumijevanja. Jer, to nije bila samo priprema za novu sredinu, za Dom, već i priprema za život. Svaka od nas svojim dolaskom u Dom započinje, na neki način, svoj samostalan život. U Domu nemamo mamu i tatu pored sebe da ih za svaku sitnicu pitamo što i kako, već same moramo donositi većinu odluka. Mislim da trebamo biti ponosne na to, na taj veliki korak u životu.

Prvog dana došla sam s roditeljima, upoznala se s odgajateljicom, svi zajedno smo malo razgovarali. Brzo je došla večer, vrijeme da se pozdravim s roditeljima. Ja u sobu 19, oni u automobil i kući. Smjestila sam se, složila

stvari na svoje mjesto i počeo je domski život. Upoznavala sam se s cimericama Anitom, Marijom, Leom i s drugim djevojkama na katu. Tridesetak nas je na drugom katu. Istina, svi smo se upoznavali više puta - hahaJ.

U snalaženju i prilagodbi pomogle su nam radionice programa Adaptacija. U prvom tjednu Adaptacije svakog dana smo upoznavali neki novi dio Doma, zavirili iza svakih vrata, pogledali svaki kutak. Upoznavali smo djelatnike, ali i mi smo se međusobno bolje upoznavale. Kroz igre i radionice učile smo pravila i način na koji Dom funkcionira. Svakom novom radionicom smo sve više pripadale Domu i novoj sredini. Te radionice nisu ostale samo na razgledavanju Doma, već smo išle i na panoramsko razgledavanje Splita. Radionica se zvala „Ave Split“, vozile smo se gradom u otvorenom autobusu u pratnji stručnog vodiča. Sve to nam je pomoglo da naučimo plesati u ritmu Doma, da se osjećamo kao svoje na svome. Najvažnija stvar koju smo naučile je da moramo biti skladna zajednica. I na kraju, želim novim generacijama djevojaka koje tek trebaju doći poručiti da Dom nije strašan, da Split kao novi grad nije strašan, da zapravo ništa u životu neće biti strašno ako si zacrtamo cilj koji želimo postići, ako nađemo smisao svojeg života, ako otkrijemo što volimo i ono u čemu uživamo. Evo, mi smo uspjele, ovo je sada zaista naš Dom, nadam se da ćete i vi. J:*

Radionice programa Adaptacija, rujan-listopad 2017.

Pod jednim krovom

Struktura učenika po razredima i školama koje polaze u školskoj godini 2017./2018.

U domu radi dvadeset sedam djelatnika: ravnateljica Ljiljana Buljubašić, prof. biologije i kemije, tajnica Maja Božinović Bosanac, voditelj računovodstva Mirjana Grubić (zamjena Ivan Lasić) i računovođa Marija Tečić (zamjena Ina Krželj), ekonom-kurir Mirjana Lovrić, kuhar/kuharice: Anka Majdov, Irena Kurilić, Katica Modrić, Mirjana Rogulj, Rosa Lasić, Saša Mijailović; spremačice: Mirjana Marović i Nada Vlašić, pralja-peglačica Milenka Hrستیć, domari-portiri: Darko Živković i Zoran Maslač.

Uz noćne paziteljice: Mariju Rajčić i Antoniju Radman neposredni rad s učenicama obavljaju odgajateljice, pedagoginja i medicinska sestra. Uz rad na četiri odgojna područja: čuvanje i unapređivanje zdravlja, socio-emocionalni razvoj, kognitivni razvoj i kreativni razvoj, veliku pažnju posvećujemo izbornim i posebnim programima. Učenice se u programe uključuju dobrovoljno, u skladu s interesima i željama.

ŠKOLA/RAZRED	I	II	III	IV	V	ukupno
I. gimnazija	1	1	2	1		5
II. gimnazija			2	2		4
III. gimnazija		1	2	2		5
IV. gimnazija Marko Marulić	1		2			3
V. gimnazija	2	1	2			5
Privatna jezična škola „Pitagora“		1				1
Glazbena škola Josip Hatze	1					1
Srednja tehnička prometna škola	2	2	2	2		8
Prirodoslovna tehnička škola	1	1	1			3
Pomorska škola	1	1				2
Obrtnička škola	11	13	7			31
Ekonomsko-birotehnička škola	3	2	2			7
Zdravstvena škola	7	4	7	7	2	27
Dental centar Marušić	2	1		1		4
Graditeljsko geodetska škola		2				2
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju	5		1	1		7
Komercijalno-trgovačka škola	1	4				5
Turističko ugostiteljska škola	4	1	4	4		13
Škola likovnih umjetnosti	3	2	2	2		9
Σ	45	37	36	22	2	142

		Izborni program	Posebni program
odgajateljice	Daria Sladojević, dipl. učiteljica	Dramska grupa	Adaptacija, Božićna priredba i Karaoke, Volim život, Studij ili rad, HNK
	Zrinka Šarić Mužinić, prof. biologije i kemije	Kreativna grupa	Adaptacija, Volim život, Studij ili rad, Eko-kreativne radionice
	Vera Biočić, prof. pedagogije	Plesna grupa	Adaptacija, SEMEP
	Vlatka Vladilo, mag. paed. i mag. ital phil.	Glazbena grupa	Adaptacija, Masterchef, Multimedija
	Đurđica Kamenjarin, prof. filozofije i povijesti umjetnosti	Novinarska grupa	Knjižnica, Adaptacija, Kviskoteka, Ispračaj maturantica
	Majda Barada, prof. biologije i kemije	Folklorna grupa	Adaptacija, Volonteri, Volim život, Studij ili rad
	Jelena Čubić, prof. talijanskog i njemačkog jezika	Badminton	Adaptacija, Biblijski kutak
pedagoginja	Tea Jerić, prof. pedagogije i talijanskog jezika	Stolni tenis	Preventivni program
medicinska sestra	Marina Bauk		Prva pomoć

Dom i ja – DA!

Ono što marljivo radimo tijekom godine kroz izborne i posebne programe predstavljamo na priredbama u Domu, na smotrama LiDraNo i Kulturno umjetničke igre mladih – Glazbena mladež Split, i na za nas najvažnijem događaju-Domijadi. Domijada je susret učeničkih domova Republike Hrvatske. Održava se svake godine u travnju i svibnju. Prva razina je regionalna gdje se sastaju učenički domovi Zadarske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije. Pobjednici putuju na Državnu domijadu- svibanjsko trodnevno druženje i natjecanje najboljih domova Hrvatske, praznik mladosti i životne radosti.

U tablici donosimo prikaz po kategorijama u kojima smo sudjelovali na prošloj Domijadi.

Kategorija	Regionalna domijada - Zadar	Plasman na Regionalnoj domijadi	Državna domijada - Rovinj	Plasman na Državnoj domijadi
Glazbeni izraz	Halelujah	1. mjesto	Halelujah	4. mjesto
Ples	Just like fire	2. mjesto		
Folklor	Vranci se konji vataju	1. mjesto	Vranci se konji vataju	4. mjesto
Recitacija	Jata , Ana Vrkić			
Scenski izraz	Zaustavite Zemlju, silazim	1. mjesto	Zaustavite Zemlju, silazim	2. mjesto
Likovna umjetnost - slika	Hajde , Iva Krilić			
Likovna umjetnost - crtež	Florana , Anamarija Arbunić i Flora Novak			
Likovna umjetnost - instalacija	Okreni stranicu , grupa učenica	2. mjesto		
Primijenjena umjetnost – modni dizajn	U zagrljaju boja , grupa učenica	3. mjesto		
Primijenjena umjetnost – rukotvorine	Probaj okus svjetla , grupa učenica	3. mjesto		
Stolni tenis		2. mjesto		
Novinarska grupa	Polet 21		Polet 21	

Svaki nastup, natjecanje, pobjeda i poraz potiču nas da ustrajemo u onome što radimo dobro i poboljšamo ono što možemo napraviti bolje. Učimo jedni od drugih, družimo se i zabavljamo, cvjetamo.

Đurđica Kamenjarin, prof.

LiDraNo 2018

Urednice Poleta Mija Sabljčić i Issa Ćudina

U ponedjeljak 12. veljače održala se županijska smotra LiDraNo, u našem susjedstvu, u hramu umjetnosti, u Hrvatskom narodnom kazalištu. Osvrt pišem istog dana pa moram reći da sam još uvijek puna emocija. Na samom otvaranju dočeka nas je zbor domaćina Osnovne škole Gripe koji su pripremili nekoliko krasnih izvedbi: školski zbor, recitacija prvašića Luke, skladba djevojčice na violini.

Ugodno su me iznenadili skupni scenski nastupi osnovnih škola. Nisam očekivala da se djeca u osnovnoškolskoj dobi tako dobro izražavaju kroz glumu. Najviše mi se svidjela izvedba OŠ Kamen-Šine s odličnom porukom o brbljanju u društvu i upadanju drugome u riječ.

Zatim smo sudjelovali na dva Okrugla stola: za literarne radove i školske/domske listove. U kategoriji literarnih radova rad naše Jasmine Tokalić „Oprostite

mi, volim pisati“ izabran je među osam najboljih i poslan na državnu smotru. U kategoriji školskih/domskih listova i naš Polet je pobrao uspjeh. Trud je nagrađen i Polet je u društvu najboljih. Lijepo je to, godi ali pomalo i plaši, obvezuje. Treba održati nivo. Hoćemo li znati? Hoćemo li moći? Trudit ćemo se.

Kao šećer na kraju došli su skupni scenski nastupi srednjih škola. Natjecale su se četiri gimnazije iz Splita i jedna s otoka Brača. Najsnažniji dojam na mene je ostavila izvedba Nadbiskupijske klasične gimnazije „Don Frane Bulić“ s porukom o istinskim vrijednostima u životu: obitelji, ljubavi i vjeri. Dodirnuli su moje srce, suza je kliznula niz obraz.

Ovo je bio moj prvi LiDraNo, sigurna sam ne i posljednji.

Mija Sabljčić

Adaptacijski izlet

Druge subote u listopadu odgajateljice su nas povele na adaptacijski izlet za nove učenice. Posjetili smo mjesta nadomak Splitu, Sinj i Klis. Strka je počela već od jutra: gužva u toaletu, preuzimanje lunch paketa i pravac HNK gdje nas je čekao autobus. Bili smo odlično raspoloženi i našu grupu pratio je oblak vedrine. Prva stanica bio je Sinj. Posjetili smo jedan od najmodernijih muzeja u Hrvatskoj, Muzej Sinjske alke. U pratnji vodiča proučavali smo prošlost i saznali neke zanimljivosti koje pretpostavljam drugačije ne bismo ni znali. Gledali smo film o povijesti i nastanku Sinja, borbi s Turcima, razgledavali raskošne nošnje i zbirke oružja. Zanimljivo mi je bilo čuti kako se formira povorka za alku. Svatko u povorci ima svoje mjesto, određenu ulogu, poštuju se stroga pravila odijevanja. Na kraju posjeta s ponosom smo u knjigu utisaka upisali svoja imena i imena mjesta iz kojih dolazimo. Zatim smo posjetili Klis i tvrđavu s koje se Split vidi kao na dlanu. U hladovini zidina tvrđave imali smo piknik sa zdravim grickalicama. Penjanje nas je izmorilo, ali uz čips od jabuke; sušene banane, datulje i brusnice; oraščiće i kikiriki; rižine, ražene i kukuruzne pogačice, vladao je smijeh i zbijale su se šale. Mnoštvo fotografija i selfija podsjetnik je na dan kada sam se lijepo provela i zbližila s mnogim učenicama i odgajateljicama.

Mija Sabljčić

Ulaz u tvrđavu Klis

Odgajateljice Majda Barada, Vlatka Vladilo i Zrinka Šarić-Mužinić

U Muzeju

Naučili smo kako se formira alkarska povorka

Da se ne zaboravi...

ŽĐD Split i UD Kaštela zajedno.

Povodom obilježavanja Dana sjećanja na grad Vukovar, Dom učenika Ugostiteljsko-turističke škole organizirao je pješačenje od Osijeka do vukovarskog groblja. Njihovom pozivu odazvao se i naš Dom kako bi odao počast herojima Domovinskog rata. Grupa od dvadeset četiri učenice, zajedno s ravnateljicom Ljiljanom Buljubašić i odgajateljicama Verom Biočić i Majom Jelavić-Šako, uputila se prema Vukovaru 16. studenoga u jutarnjim satima. S nama su putovali i učenici iz Srednje škole Braća Radić zajedno sa svojim odgajateljima. Bili smo smješteni u Memorijalnom centru Domovinskog rata Vukovar (u hostelu Dubrovnik). Pod vodstvom brigadira Petra Čavara obišli smo centar. Pogledali smo izložbu pješačkog naoružanja korištenog u Domovinskom ratu, eksponate na otvorenom i prikaz srpskih koncentracijskih logora "Stajicevo" i "Begejci". Nakon toga posjetili smo Memorijalno groblje hrvatskih branitelja na kojem smo se pomolili za naše branitelje. Bili smo i u Spomen domu Ovčara te u Spomen domu hrvatskih branitelja na Trpinjskoj cesti.

Prepuni dojmova putovali smo prema Osijeku. Naši Osječani su nas srdačno dočekali i ugostili u svom Učeničkom domu Hrvatskog radiše kako bismo se pripremili za pješačenje. Krenuli smo sa Zelenog polja u 23.45 h. Zapjevali smo Lijepu našu i himnu Vukovaru te se uputili. Noć je bila hladna, a srca topla. Uz pratnju vojske hrabro smo koračali. Putem smo i pjevali i molili. Ni u jednom trenutku nismo pomislili stati i odustati jer što je tek naše pješačenje naspram žrtvi koju su podnijeli branitelji... Umorni i iscrpljeni od puta stigli smo u vukovarsku bolnicu gdje je bio prigodni program. Ispratili smo Kolonu sjećanja koja je nastavila dalje prema vukovarskom groblju, a mi smo se uputili natrag za Split.

Na povratku je vladala tišina... Svatko je bio okupiran svojim mislima i dojmovima. Nakon svega što smo vidjeli i doživjeli vjerujem da smo svi osjetili po-

nos i u svom srcu rekli jedno veliko hvala svima onima zbog kojih danas imamo Lijepu Našu slobodnu.

I na kraju, hvala tebi, hrabri Grade, ponosu ljubavi mlade!

Maja Jelavić-Šako, prof.

Vukovaru, srećo, dobar dan

Na istoku zlati novi dan
pa se smije, pa je radostan.
Danas mogu vino piti,
na Dunavu plavom biti,
tebi, grade, reći dobar dan.

Kazali su da ti rana sja
kao niska zlatnih dukata,
da ti crna zemlja diše
mada tebe nema više
Vukovaru, tugo, dobar dan.

Ma ne laže rana koja sja,
ne lažu ni moja oka dva.
Izdaleka ti se smiješiš,
ranjenu mi dušu tješiš
Vukovaru, mili, dobar dan.

Dolazi ti mladost hrvatska
da ti kaže veliko hvala.
Nek se ori sred ravnice
da je moje sretno lice
došlo reći, grade, dobar dan.

Donosim ti barjak hrvatski
po njem ćeš me, grade, poznati.
Dolazim ti, stari dome
jer sam opet svoj na svome,
Vukovaru, srećo, dobar dan.

Radosti i uzbuđenja domskih natjecanja

U zadnje vrijeme previše riječi nestaje s vjetrom. Zbog blještavila i buke kojom krojimo život zaboravljamo se zaustaviti, živjeti, disati punim plućima. Zabava je jedan od pokretača našega biti, živjeti, disati. Često smo rastreseni, zabrinuti i ne vidimo svrhu. Ili smo je zaboravili. Utišavamo unutarnji glas koji nas okreće prema vlastitoj sreći zbog straha koji nam ulijeva današnji mentalitet. Jedna od prednosti života u Domu je zabava. Stalnim domskim događanjima ne zaboravljamo biti djeca, ne zaboravljamo živjeti. Natjecanja nas uče dobrobitima timskog rada. Suočavanje timova uči nas važnosti međusobnog poštivanja i slušanja. Uz pomoć natjecanja, lakše prihvaćamo ponekad tešku narav života u kojoj velik rad ne daje uvijek pobjednika. Ipak, trud s vremenom postaje važniji od same pobjede, a mi se navikavamo dostojanstveno prihvaćati poraze.

Prilika za odmak od školskih obveza, za stati, odmoriti se i zabaviti definitivno je **Kviskoteka**, „...sedamnaest joj je godina tek!“. Kviskoteka stoji na vrhu ljestvice domskih najzabavnijih događaja. Sedam odgojnih grupa, sedam timova, svaki tim ima pet predstavnica koje su vođene kapetanicom. Odgajateljice na Vijeću odgajatelja izvlače boju za svoju odgojnu grupu tako da sve bude zabavnije, šarenije i veselije. Kviskoteka se održava jednom tjedno, u pet uzastopnih tjedana, a sastoji se od dvanaest igara. Jedna od igara je „Nagradno pitanje za publiku“, a igra „Ples s narančom“ je za timove koji ne uspiju doći do finala. Kako doći do finala? Uz malo volje nije teško. Treba se naoružati dobrom maštom kako biste objasnile sui-gračici dobiveni pojam u pantomimi; poželjno je ima-

Mija Sabljic i Iva Krilic, voditeljice Kviskoteke

Plavi tim 5. odgojne - pobjednice Kviskoteke

Crveni, žuti i zeleni tim u igri A B C pitanja

Finalistice natjecanja Masterchef

ti snažnija pluća od protivničkog tima kako biste jače napuhale balon; nije na odmet pratiti društvene mreže i poznavati mnogo ljudi kako biste otkrile tko je osoba x; a dobro je glumiti Pitagoru kako biste riješili matematički zadatak u minuti. Ove godine najuspješnijom se pokazala peta odgojna grupa, plavi tim kapetanice Vite Oreb i natjecateljica Antonije Grljušić, Sare Mihaić, Nine Radić i Darije Srhoj, koji je osvojio prvo mjesto.

Da se ne bi izgubili u radu i okrenuli monotonom načinu života, ubrzo nakon Kviskoteke se održava **Božićna priredba i Karaoke show** koji je ove godine jubilarni deseti. Program događaja je raznovrstan i dinamičan. Večer je otvorila dramska sekcija prigodnim recitacijama, te folklorna sekcija s tradicionalnim božićnim pjesmama. Naravno, najzanimljiviji dio večeri je onaj natjecateljski. Svaka natjecateljica odabere svoju pjesmu i ima priliku otpjevati je najbolje što može. Glavni cilj je zabaviti i oduševiti publiku jer ona na kraju svih izvedbi daje svoj glas najboljoj. Odluka nikada nije laka jer sve djevojke, ne da imaju talent, nego jesu talent. Ali ipak, u mnoštvu natjecateljica istaknuo

se glas domske zvijezde u sponu, prvašice Mateje Jagar, koja nas svojom pjesmom prati kroz sva domska događanja. Specijalni gost večeri božićne priredbe bio je frontman grupe Dalmatino, Ivo Jagnjić. Tako smo uz stihove „...Kad za Božić čuješ prva zvona, to je ljubav naša to je ona što je došla da nas pjesmom počasti. Pjesmom punom lijepih uspomena za dva meka srca potrošena, nek' te ovaj Božić na nas podsjeti...“ priveli kraju prvo polugodište.

Početak drugog polugodišta je najavio **Masterchef**, koji se održava u dvije polufinalne i jednoj finalnoj večeri. Cilj programa je potaknuti učenice na promišljanje o prehrani i stvaranje zdravih prehrambenih navika, ali i poboljšavanje rada u timu i razvijanje organizacijskih sposobnosti. Iako nam je ovo tek druga sezona Masterchefa, reakcije i rezultati mladih kuharskih snaga su odlični. U finalnoj večeri i borbi za pobjedu bila su tri tima: treća, četvrta i sedma odgojna grupa. Do finala su došle uspješno obavljenim zadacima u polufinalu kada su pripremali kanape sendviče. Tu su do izražaja došle vještine u sjeckanju i drugi sitni poslovi kojima su osvajale dodatne bodo-

Finalistice Kviskoteke -zeleni, plavi iljubičasti tim

Gost večeri na božićnoj priredbi - Ivan Jagnjić

VELJAČA je mjesec šala, plesa i karnevala

Maškare su poganski običaj koji seže iz staroslavenske tradicije. Nastale su na vjerovanju da se maskiranjem može potjerati zimu ili zle duhove. Današnje maškare (u nekim krajevima nazivaju se poklade ili fašnik) uglavnom su povod da ljudi izađu i zabave se. Zanimljivo je napajati oči raznolikim šarenilom maski. Još je zanimljivije razmišljati što se krije ispod maske. Ja se volim pripremati za takve događaje jer smatram da ne smijem propustiti priliku da jednom godišnje postanem što poželim. Sigurno ste i vi, gledajući neki film, sebe zamišljali u ulozi glavnog junaka, pa zašto onda ne bismo barem u vrijeme maškara ispunili svoju maštariju i postali živući junak.

Maskirane odgajateljice

ve. Zadatak finalne večeri bio je pripremiti mini palačinke za stručni i učenički žiri te počastiti publiku i vatrene navijače. Najbolje obavljen zadatak su imale predstavnice sedme odgojne grupe Mija Sablić i Morena Jerković.

Ni u jednom od opisanih natjecanja nije cilj pobijediti, nego zabaviti se i sudjelovati. Ako nam i je cilj pobjeda, onda moramo znati da je jedini način da dođemo do nje zabava. Tek kada smo se nasmijali, opustili i probudili dijete u sebi, postali smo pobjednici.

Cvijet ne razmišlja o natjecanju s cvijetom pored sebe. Jednostavno cvate.

Ivona Ćorić

Božićna priredba i karaoke

S tom namjerom u Domu je i ove godine organiziran Maskenbal, sa svime što uz njega ide: glazba, slatkiši, natjecanje za najbolju masku, prosudbena komisija, koju čini učenički žiri ...

Odlučila sam se maskirati u terorista. Iz nekog razloga uvijek me fasciniralo streljaštvo, a i u školi me zovu „gangsterica“, pa sam na taj način istaknula svoju osobnost. Bilo je više ili manje uspješnih maski: ginekologinja s pacijenticom, trudnica, klaun Smješko i drugi.

Najviše se oko maske potrudila Ive Ursić. U maniru iskusne filmske šminkerice na svome je licu napravila masku s ozljedama, i zaslužno osvojila prvo mjesto. Drugo mjesto pripalo je Matei Jagar, uživiljenoj u lik Nikoline Prokulić, naporne štreberice koja voli pričati o ocu koji radi u Francuskoj, u tvornici gumenih bombona. Ja sam osvojila treće mjesto, nadam se ne zato što sam prestrašila žiri plastičnom puškom.

Issa Ćudina

Nagrađene maske

BADMINTON

Dio badminton ekipe - Iva Vidović, Anamarija Čurković, Klara Barbir, Leonarda Popović, sjede ravnateljica Ljiljana Buljubašić, voditeljica Jelena Ćubić i trenerica Lucija Prnić.

Od ove školske godine naš Dom je bogatiji za još jednu izbornu aktivnost – badminton. Svakog četvrtka nas sedam učenica treniramo pod vodstvom stručne suradnice prof. Lucije Prnić i odgajateljice Jelene Ćubić u sportskoj dvorani ljubaznih domaćina Nadbiskupijskog sjemeništa. Na treninzima nam se redovito pridruži i ravnateljica Ljiljana Buljubašić.

Iako nismo puno znali o ovom sportu, igrajući otkrivamo da su riječi koje ga najbolje opisuju: brzina, atraktivnost, eksplozivnost, druženje, zabava i zdravlje.

Nekoliko zanimljivosti o badmintonu:

Badminton je drugi najpopularniji sport na svijetu, odmah poslije nogometa (ima preko 220 milijuna registriranih igrača).

Malu drvenu lopticu s perjem prebacivali su rukom ili reketom još prije 2000 godina u drevnoj Indiji, Kini, Japanu, Meksiku i Grčkoj.

Riječ je o najbržem reketaškom sportu na svijetu: početna brzina najbržeg udarca u badmintonu, smasha (smeša), iznosi nevjerojatnih 493 kilometara na sat!

Ruski, američki i japanski astronauti na Međunarodnoj svemirskoj stanici odigrali su početkom ove godine prvi badmintonski dvoboj. Bio je to prvi sportski dvoboj u svemiru uopće.

Badminton je jedan od sportova u kojem se koriste apsolutno svi mišići u tijelu.

Anamarija Čurković i Iva Vidović

Oprema za badminton

Reketi za badminton sastavni su dio osnovne opreme za igranje badmintona. Nekad su se reketi radili od drva, a kasnije od aluminija. U izradi suvremenih reketa najviše se koriste razni kompozitni materijali poput posebnih legura, grafita, karbonskih vlakana i sličnih materijala koji osim čvrstoće osiguravaju i iznimnu pokretljivost. Pri odabiru badminton reketa važna je i težina i tvrdoća reketa. Ako je reket previše tvrd i ne savija se dovoljno, može dodatno opteretiti ruku igrača. Reketi su lagani, oni vrhunski teže između 70 i 100 grama (bez žica). Pravila badmintonske igre propisuju dopuštene varijacije u obliku i veličini reketa.

Za razliku od drugih sportova s reketom kod kojih se igra okruglom lopticom (npr. tenis ili stolni tenis), u badmintonu se koristi pernata ili plastična duguljasta loptica (eng. shuttlecock). Profesionalni turniri se igraju pernatim lopticama dok rekreativci, početnici i djeca obično koriste plastične loptice.

Ne moraš hodati po vodi,
Ne moraš biti bolji od drugih,
Nemaš ništa više od onog što svi drugi imaju,
Ali ono što čini razliku,
Djela su kojima kod drugih
Ostavljaš svoj trag
... otisak srca.

Zajedno za bolje sutra

Volonterska sekcija je poseban program doma osnovan 2009./10. godine na inicijativu učenica šeste odgojne skupine. Njihov program podrazumijeva rad s ljudima kojima je pomoć i druženje najpotrebnije. Do sada su imali mnogo uspješnih suradnji s brojnim ustanovama, kao što su: KBC Split, igraonica Smješak, udruga Sunce... Ali njihova posljednja suradnja, i njihova najdraža, je u udruzi Srce. To je ustanova koja okuplja mlade oboljele od cerebralne paralize, u kojoj naše učenice sudjeluju u likovnim radionicama. Ove školske godine su po drugi put osvojile priznanje za svoj volonterski rad. Naime, svake godine, na razini četiri županije, Volonterski centar „Mi“ u Splitu raspisuje natječaj za nagradu i priznanje na Međunarodni dan volontera 5. prosinca. Svaka udruga u kojoj se odvija volonterski rad, nominira skupinu s kojom surađuju. U ovom slučaju udruga „Srce“ nominirala je upravo našu volontersku skupinu. Naš dom je osvojio priznanje za doprinos u promociji. Dodjela se održala u hotelu Park. Kako saznajem, atmosfera je bila svečana, lijepo ozračje, mnoštvo prisutnih, uključujući i novinare, televiziju i radio koji su pratili cijeli događaj. Divan je osjećaj kada znaš da su se svi ti ljudi okupili samo zbog jednog cilja, nečega što bi svima nama trebalo biti svakodnevna namjera, a to je pomoći najpotrebitijima.

Iva Krilić

Volontiranje

Najveći dar kojeg jedan čovjek može dati drugome je darovati svoje vrijeme.

U grupi sam učenica koja volontira u udruzi „Srce“. U Udrugu odlazimo jednom tjedno i sudjelujemo u likovnoj radionici. Naša zadaća nije samo pomoći članovima u izradi kreativnih radova, već i svojom prisutnošću izmamiti osmijeh na njihovim licima, družiti se s njima jer svako novo lice i novi prijatelj veseli njihova neiskvarena srca.

U Udruzi nas uvijek dočekaju nasmijani i veseli te tako zanemarujemo naše brige barem na ta dva sata provedena s njima. Ispunjeni smo srećom jer znamo da činimo dobro djelo. Smatram da bi svatko mogao izdvojiti neko vrijeme kako bi razveselio sebe i druge. Volontiranje je dobrovoljna aktivnost koja u svakome budi prekrasan osjećaj.

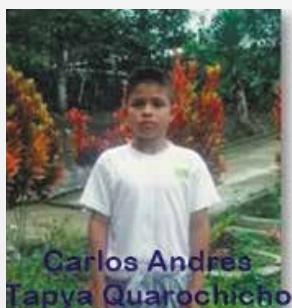
Zoa Abdulmar

Projekt Kumstvo

Zadnja je godina mog boravka u Domu. Naučila sam mnogo: kako biti samostalna, živjeti u velikoj zajednici, sudjelovati u raznim aktivnostima i događanjima. Posebno me raduje što sam svo vrijeme svog boravka u Domu sudjelovala u projektu Kumstvo udruge Zdenac, koji se u mojoj odgojnoj grupi provodi već deset godina. Generacije prije mene su započele, vjerujem da će nastaviti i generacije koje dolaze. O čemu se zapravo radi? Jednom godišnje prikupimo po pedeset kuna, što u konačnici bude dostatno za godišnju školarinu jednom siromašnom djetetu iz zemalja Trećeg svijeta. Mi kao odgojna grupa postajemo kume i dajemo šansu djetetu koje nije imalo sreće da se rodi i živi u uvjetima koje imamo mi. Sama vjerojatno ne bih skupila dovoljno, ali grupa to može. U tome je njezina snaga. Ne možemo pomoći svima, ali možemo barem nekome.

Marija Eterović

Naša kumčad

5. odgojna grupa

Carlos Andres Tapyar Quarochocho, Equador, 2007.-2010.

Perpetua Komba, Tanzanija, 2010.-2012.

Chatira Yasini, Tanzanija, 2012.-2016.

Dismans Haule, Tanzanija, 2016.-

2. odgojna grupa

Bugaye Ndabigengesere, Burundi, 2009.-2010.

Amina Ndikwege, Tanzanija, 2010.-2015.

Keneth Barekye, Uganda, 2015.-

Tema POLETA 22 - SRCE

Mišić koji nas pokreće, organ bez kojega ne možemo ni živjeti ni voljeti. Obuhvaća raznolike slojeve emocionalnog, intuitivnog, nagonskog. Njegova je simbolika nepregledna, nikad do kraja precizna i određena. Proučavali smo ga u riječi, u slici, u pjesmi.

SR kao sredina + CE kao centar

Srce – stroj

„Čovjek se razvija prema stroju, a stroj prema čovjeku.“

Umberto Boccioni

Čovječje srce je organ koji pruža neprekidnu cirkulaciju krvi tijekom srčanog ciklusa i jedan je od najvitalnijih organa u čovjekovom tijelu. Srce počinje kucati otprilike 21 dan nakon začeća, a u početku je frekvencija slična majčinoj (75 do 80 otkucaja u minuti). Kod djeteta u pubertetu srce u prosjeku kuca od 60 do 100 puta u minuti što znači da u danu napravi oko 100 000 otkucaja, a u prosječnom životu milijarde. Funkcionira tako što krv teče kroz njega u jednom smjeru. Radi kao dvostruka pumpa. Desna strana prikuplja deoksigeniranu krv u desnom atriju i njezino potiskivanje preko desnog ventrikula u pluća. Sve se to zbiva tijekom aktivnog procesa difuzije. Lijeva strana sabire oksigeniranu krv iz pluća u lijevi atrij. Odatle krv odlazi u lijevi ventrikul koji je potiskuje van u tijelo. Srce pumpa 7500 litara krvi. U stanju mirovanja 15% odlazi u mišiće, a prilikom trčanja čak 60 do 70%.

Možda i ovo želite znati...

Stručnjaci smatraju da bijes ima direktan psihički učinak na srce i arterije te tako krvni tlak raste, a neumjerene količine bijesa mogu dovesti do povećanja krvnog tlaka što, kao što i sami znate, nije dobro za zdravlje.

Mija Sabljčić

Srce - organ

Kada spomenemo srce, svi pomisle na ljubav, prijateljstvo, privrženost, ili nešto vezano za osjećaje. Ali jeste li se ikad pitali kakvoga je zapravo oblika i sastava naše srce? Kolika je njegova važnost?

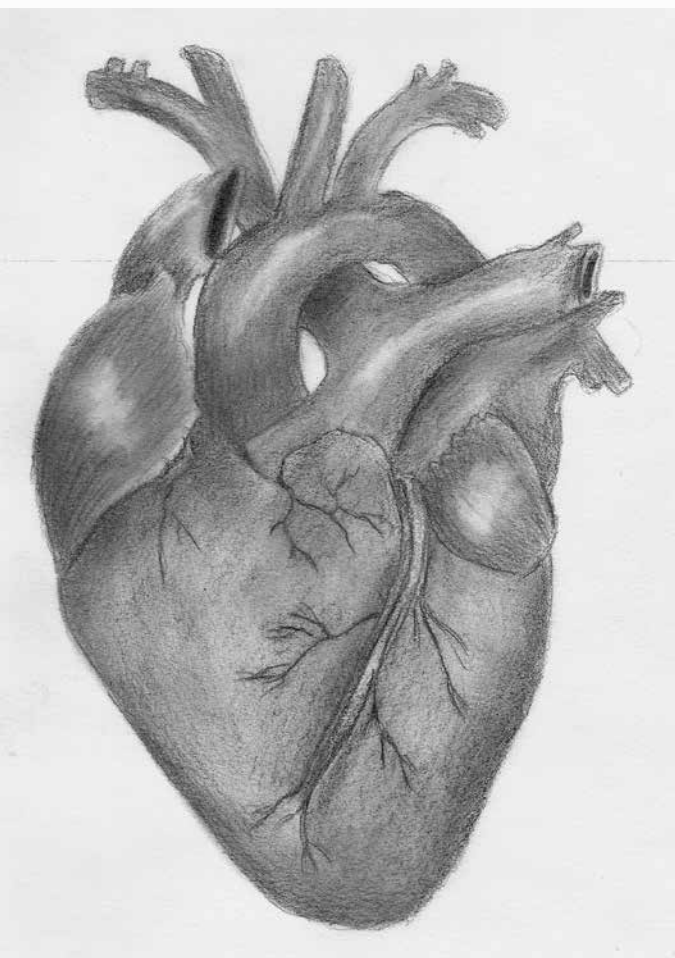
Ovaj organ, jedan od vitalnih, predstavlja središte našega tijela, emocija, uma, morala i duhovnosti. Svoju definiciju vitalnog organa nosi jer nam pruža neprekidnu cirkulaciju krvi, bez koje ne možemo opstati. Podijeljeno je na četiri dijela: desnu klijetku i pretklijetku i lijevu klijetku i pretklijetku, a strane su razdvojene srčanom pregradom. Svakim otkucajem desna strana potiskuje jednaku količinu krvi u pluća kao što lijeva strana potiskuje u tijelo. Srce svake minute pumpa 7,5 litara krvi kroz sto tisuća kilometara krvnih žila. Naši prvi otkucaji budu u majčinoj utrobi treći tjedan nakon začeća i svakim danom ubrzavaju dok ne dođu do 145 otkucaja u minuti. Rođenjem se otkucaji usporavaju te u našoj odrasloj dobi srce otkucava 60 do 80 puta u minuti. Srce je teško od 200 do 450 grama i veliko kao šaka ruke.

Sigurno se pitate zašto sam na samom početku napisala da je srce središte uma. Istraživanjima je dokazano da je srce puno jači organ od mozga, a jedan od razloga je što srce ima svoj „srčani mozak“. Živčane stanice koje ga tvore daju mu mogućnost da samostalno odlučuje, uči, pamti, procesira događaje i stvara emocije, neovisno o velikom mozgu.

Svaki organ svojom površinom čini neki oblik. Iako znamo da srce nije srolkog oblika, uvijek ga tako crtamo. Jeste li se pitali zašto je to tako? Jedna priča kaže da zapravo „potpuno“ srce čini oblik koji mi crtamo. Odnosno naše srce ima oblik polovice srca, a kada nađemo našu srodnu dušu, stvorili smo potpuno srce.

Srce ima jako bitnu ulogu u funkciji našega tijela. Pokretač je naših emocija, razmišljanja, želja, volje. Organ koji nas čini suosjećajnim, radostnim, tužnim, ispunjenim. Organ koji nas čini živima.

Ivona Ćorić

Josipa Lozančić, Srce

Tereza Šestanović, Srce

Simbol srce

Srce je jedan od najpoznatijih simbola u znakovnom svijetu. No, malo tko se uistinu zapita kako je taj simbol nastao, s obzirom da nema nikakvih vizualnih povezanosti sa srcem kao organom. Ovaj stilizirani znak datira iz daleke prošlosti i ima mnogo teorija o njegovom nastanku. Navodno se već kao crtež pojavljivao na zidovima prapovijesnih špilja, ali se intenzivnije počeo koristiti za vrijeme starih Grka i Rimljana. Srce kakvo danas koristimo kao znak ljubavi, nekoć je bio simbol biljke silfion koja je rasla u nekadašnjoj starogrčkoj koloniji Cireni, smještenoj na području današnje Libije. Ova rijetka biljka se koristila u medicini kao primitivan oblik kontracepcije, a njezin list je u obliku simbola srca kakvog danas poznajemo. No, krhko znanje o anatomiji tog vremena rezultiralo je povezivanjem ovog znaka s ljudskim srcem. Između antike i srednjeg vijeka mnogo se zapisa o ljudskom ti-

jelu izgubilo, a novijih nije bilo, pa su se novi naraštaji oslanjali na prastare činjenice o medicini u kojima se srce opisuje u obliku češera i raznog lišća. Postoji još jedna teorija o ovom simbolu. Naime, srce se po prvi put kao znak ljubavi prikazuje u priči „Romansa kruške“ koja datira iz 13. stoljeća. U jednoj od ilustracija mladić djevojci poklanja srce prikazao u obliku već spomenutog češera. Slični prikazi su se koristili i u kasnijim djelima, a simbolika je ostala ista. Do 15. stoljeća srce se prikazivalo naopačke, a pojavom igračih karata to se promijenilo. Zanimljivo je da se osamdesetih godina prošlog stoljeća srce počelo koristiti i u video igricama kao prikaz preostalog broja života, tako da se u novije vrijeme srce, osim ljubavi, može koristiti i kao simbol zdravlja i života.

Iva Krilić

Srca manjih vrijednosti ... ili?

Sigurno su vas u školama učili o građi ljudskog srca, Steži negdje oko 300 g, veličine je stisnute šake, a u minuti otkuca u prosjeku 72 puta. No, jeste li svjesni kakva sve primitivna stvorenja gmižu, pužu, skaču i kreću se zajedno s nama na ovoj planeti? I ona imaju srce koje se kod pojedinaca uveliko razlikuje od našeg i čije će vas postojanje ostaviti širom otvorenih usta.

Otkucaji

Srce u mrmota dok je u hibernaciji kuca samo pet puta, dok srce kolibrića tijekom leta zakuca čak 1260 puta u minuti.

Težina i veličina

Srce žirafe je teško čak 12 kilograma što je neophodno jer pritisak treba biti dovoljno jak kako bi srce ispumalo krv kroz njezin dugačak vrat.

Kitovo je srce veličine manjeg automobila, teži oko 430 kilograma. Srce plavog kita je najveće među svim životinjama koje danas poznajemo.

Količina (op.a. – ne, ove životinje nisu iz Černobila)

Glavonošci kao što su hobotnica, lignja i sipa imaju tri srca po jedinki. Dva srca smještena su bočno u tijelu, ona primaju kisik u krv. Treće je smješteno u centru organizma i zaduženo je za ispušćavanje oksigenirane krvi od škrga do ostalih organa. Krv u glavonožaca je plave boje zbog prevelike koncentracije bakra.

Regeneracija

Po studiju objavljenom 2002. godine u časopisu „Nauka“ riba zebrića, u slučaju da joj je srce oštećeno do 20%, može ga regenerirati u potpunosti samo dva mjeseca nakon oštećenja. Postoji jedan neobičan vodozemac zvan Aksolotl koji ne samo da može regenerirati vlastito srce, nego i kompletna leđa, sve udove, oči, čeljusti pa čak i mozak. Impresivno, zar ne?

Lažna srca

Životinje kao što su gujaviće zapravo i nemaju srce. Naime, kod crva postoji pet pseudosrca koja su raspoređena oko jednjaka. Jedini njihov posao je stiskanje krvnih žila kako bi poboljšali cirkulaciju krvi kroz tijelo.

Insekti

Insekti imaju otvoreni cirkulacijski sustav što znači da njihova krv ne ispunjava krvne žile, već teče kroz strukturu od 12 do 13 komorica. Doralni sinusi pomažu u provođenju oksigenirane krvi kroz srčane komore, a samo srce u tome ne sudjeluje.

Srce planeta

Sintagmu srce planeta skovali su Ujedinjeni narodi da bi istaknuli važnost i utjecaj oceana za opstanak Zemlje. Oceani prekrivaju dvije trećine, to jest 72% Zemlje, odatle i naziv „Plavi planet“. Često se prema oceanima ne odnosimo kako bismo trebali.

Znanost je dokazala, a istraživanja su potvrdila da:

- većina kisika kojeg udišemo dolazi iz oceana,
- je 94% života na zemlji vođeno,
- se 90% svih vulkanskih aktivnosti događa u oceanima,
- je još uvijek neistraženo čak 95% oceana, to znači da imamo bolje karte Marsa nego oceanskog dna,
- je plastika najčešći element zagađenja u oceanima,
- godišnje uginu tristo tisuća dupina i pliskavica jer se zapetljaju u ribarske mreže,
- se u mnogim dijelovima svijeta kanalizacijske i otpadne vode ispuštaju u oceane neobrađene ili nedovoljno tretirane,
- je najdublja točka oceana Marijanska brazda koja je duboka gotovo jedanaest tisuća metara,
- je više ostataka povijesti i artefakata u oceanima nego u svim svjetskim muzejima zajedno.

Srce planeta je sve ono što udišemo, sve od čega se sastoji naš život. Jedini zagađivač tog srca je čovjek.

Rebecca Jurašić

Ivana Lozančić, Srce

Zanimljivosti o ljudskom srcu

Srce počinje kucati četiri sedmice nakon začeća i ne staje do smrti.

Aristotel je vjerovao da je srce izvor inteligencije, a da je glavna svrha mozga hlađenje krvi.

Stari Egipćani su vjerovali da srce, kao i drugi glavni organi, ima svoju volju i može se kretati slobodno po organizmu.

Svaki dan srce stvara dovoljno energije da se vozi kamion 32 kilometra. Tokom života to je ekvivalentno putu na Mjesec i natrag.

Otkucaji srca fetusa su oko dva puta brži nego kod odrasle osobe, oko sto pedeset otkucaja u minuti.

Muško i žensko srce se razlikuju i to ne samo po

veličini nego i po broju otkucaja. Otkucaji srca žene brži su od otkucaja srca muškarca, otprilike za osam otkucaja u minuti - žensko srce oko 78 otkucaja/min., muško srce oko 80 otkucaja/min.

Srce odrasle osobe prosječne veličine sposobno je ispumpati petnaest tisuća litara krvi dnevno.

U godinu dana srce otkuca oko trideset milijuna puta.

Životni vijek crvenih krvnih zrnaca je oko četiri mjeseca.

Lijeva strana srca je deblja i jača od desne.

Smijeh je najbolji lijek za srce – slažu se i kardiolozi: samo petnaest minuta smijanja za srce je blagotvorno kao i pola sata tjelovježbe.

Jedno je srce. Čuvajte ga!

Emoji srce

Emoji su ikonice, sličice bez kojih je digitalna komunikacija postala nezamisliva. To su sličice koje govore više od tisuću riječi. Jezik emojija svi razumiju, od malog djeteta do bakice.

Emojie srca često koristimo i jednostavno je kada je u pitanju crveno srce, ali u nedoumici smo kada upotrijebiti žuto ili plavo srce. Evo što doista emoji srca znače:

Crveno srce - istinska ljubav.

Crno srce - tuga ili izraz crnog humora.

Žuto srce - sreća i prijateljstvo.

Zeleno srce - ljubomora, ali i ljubav prema organ-sknoj i zdravoj hrani.

Plavo srce - potpora oboljelima od autizma.

Ružičasto srce s odsjajima koriste Instagrameri kako bi privukli pozornost na svoje postove.

Dva srca, jedno manje od drugog znače da je ljubav u zraku, ali koriste ga i majke kako bi izrazile ljubav prema djeci. Isto značenje ima i emoji dva spojena srca.

Ružičasto srce koje treperi - velika emocija, uzbuđenost, leptirići u trbuhu, ljubavno veselje, ali i sam život.

Ružičasta srca u srcu - srce koje raste, zaljubljenost.

Gledati u srce

„Bog ne gleda kao što gleda čovjek: čovjek gleda na oči, a Gospodin gleda što je u srcu.“

Čovjek gleda u lice, a Bog gleda u srce. Živimo u vremenu kada ljudi previše pažnje pridaju izgledu. Prosudujemo jedni druge na temelju onoga što vidimo, a da često o tome ne razmišljamo. Predrasude koje stvaramo narušavaju naše odnose te nas udaljavaju jedne od drugih. Susret s nepoznatom osobom dovodi do borbe srca i razuma.

„Srce ima svoje razloge koje razum ne razumije.“
Blaise Pascal

Često sudimo ljudima, a da zapravo nismo svjesni koliko dobri možemo biti prema njima i s njima, te usprkos životnim iskustvima ponekad bivamo iznenađeni.

Prilikom susreta naš mozak preispituje srce te ga nastoji usmjeriti na činjenice i ono što vidi. Nastoji nas odvratiti od toga da vidimo srcem. Mi smo ti koji se moramo truditi biti bolji ljudi i znati kako uspostaviti sklad koji će nam omogućiti sigurnost u onome što radimo i čemu težimo.

Iz svega navedenog jasno je da između srca i razuma ne bi trebalo postojati neslaganje već samo uzajamno nadopunjavanje, ono koje nas približava Bogu. Ljubav se shvaća logikom srca.

Razmatranje Srca Isusova ima jednu glavnu poruku: Njegovo milosrdno srce simbol je vjere i povjerenja u čovjeka, ono označava njegovu povezanost s nama, u Njemu pronalazimo uzor i put kojim trebamo ići. Vodeći se time, moramo težiti za onime što je u srcu i ujedno se truditi pobjeći iluzijama ovog suvremenog svijeta.

Eni Klinčić i Barbara Cetinić

Mudroslovice o srcu

u izboru Barbare Mudnić:

„Ljepota nije u licu; ljepota je svjetlost u srcu.“
Kahlil Gibran

„Kad gnjev buktu u srcu treba paziti kako jezik ne bi vikao uzalud.“
Sapfa

„U pitanju srca stvari nikad nisu jednostavne.“
Kazuko Ishiguro

„Jer gleda srcem a ne okom; i baš zato Amora krilatog i lijepog, slikaju s krpom na očima, slijepog.“
William Shakespearea, San ljetne noći

„Zlato kupuje glas gomile, ali ti neće pribaviti ni jedno jedino srce.“
Johann Wolfgang von Goethe

„Ne pitaj što svijetu treba, radije pitaj što je uzrok da ti srce pjeva i onda to učini. Jer ono što svijetu treba, to su ljudi sa srcem koje pjeva.“
Sheldon Kopp

„Lijepa se žena sviđa očima, dobra žena sviđa se srcu - jedna je dragulj, druga riznica.“
Napoleon Bonaparte

„Čovjek samo srcem dobro vidi. Ono bitno, očima je nevidljivo.“
Antoine de Saint-Exupery, Mali princ

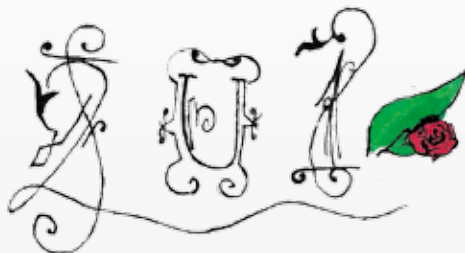
„Razum me nije ničemu naučio; sve što znam dalo mi je, otkrilo mi je srce.“
Lav Nikolajevič Tolstoj

„Umjeti obratiti se ljudskim srcima - kakvog li blagoslova, kakve časti.“
Barbara Billingsley

„Oči ne vide kad srce želi da budu slijepe.“
Lucije Anej Seneka

Kolika je vjerojatnost da baš vi budete višegodišnja urednica domskog lista i da baš vama odgajateljica postane ravnateljica, a ravnateljica odgajateljica? Upravo se to dogodilo meni.

U duhu današnjice kada sve češće kupujemo razne proizvode dva u jedan ili radimo poslove dva u jedan, i ja sam napravila intervju.

Tekst: Ivona Ćorić
Ilustracija naslova: Matea Jagar

Često me pitaju: „Zašto Split? Zašto ići tako daleko od kuće?“ Ponekad se i sama zamislim. Došla sam u nepoznat, velik grad ne znajući gdje ću živjeti, hoću li uspjeti sama i što me čeka. Bila sam treća na listi čekanja za ulazak u Ženski đački dom. Dakle, mogućnosti da će Dom biti moje boravište su bile jako, jako male. Ali na moje veliko iznenađenje, primila sam poziv tadašnje ravnateljice, Vere Biočić, koja me obavijestila da je jedno mjesto slobodno i sačuvano za mene. Prve osobe koje sam upoznala dolaskom u Dom bile su upravo ravnateljica Vera i odgajateljica Ljiljana Buljubašić čijoj sam odgojnoj grupi bila dodijeljena. Četiri godine su prošle prebrzo. Sada sam maturantica. Stalno se nešto događalo, mijenjalo. U meni i oko mene. Zasigurno, jedna od većih promjena je zamjena uloga odgajateljice Ljiljane i ravnateljice Vere. Bilo mi je neobično prihvatiti ovu promjenu jer sam već bila naviknula na odgajateljicu Ljiljanu, poznavala sam njezine stavove, pristup učenicama, njezinu narav i karakter. Tijekom godina zbližila sam se s njom i prirasla mi je srcu tako da mi je rastanak teško pao. Usprkos tomu novi početak s odgajateljicom Verom sam s radošću dočekala. Ona je odgajateljica jako vesele i pozitivne naravi. Drago mi je da sam ih upoznala u različitim ulogama jer su donijele lijepe trenutke radosti i smijeha u mom domskom životu.

Predstavite se za Polet.

Vera Biočić: Zovem se Vera Biočić, djevojačko Kuštra. Rođena sam u Imotskome gdje sam i završila srednju školu. Filozofski fakultet sam završila u Zadru i stekla zvanje profesora pedagogije. U Domu sam počela raditi 2006. g. kao stručni suradnik pedagog, a 2008. g. sam postala ravnateljica Doma sve do 2017. kada sam prešla na radno mjesto odgajateljice. Inače živim u Stobreču i majka sam četvero djece.

Ljiljana Buljubašić: Ja sam Ljiljana Buljubašić, vaša ravnateljica.

Što vas je dovelo na učiteljski/odgajateljski put? Zbog čega ste postali prof. biologije i kemije to jest profesor pedagogije?

Vera Biočić: Još kao djevojčica sam znala da ću raditi u prosvjeti, a negdje u srednjoj školi sam se odlučila za pedagogiju. U Dom sam došla tako što sam se javila na natječaj za stručnog suradnika pedagoga i bila sam primljena. I od tada sam tu.

Ljiljana Buljubašić: Ljubav prema djeci i prirodi.

Kako vidite poziv odgajateljice?

Vera Biočić: Za mene je ovo neko novo iskustvo i vidim ga jako zanimljivim. Svaki dan je drugačiji i svaki dan su neka nova i drugačija događanja. Inače više volim raditi s mladim ljudima nego s odraslima.

Ljiljana Buljubašić: Kao dar i privilegiju!

Kako vidite poziv ravnateljice?

Vera Biočić: Poziv ravnateljice je sasvim nešto drugo od svih poslova u prosvjeti. Jako odgovoran i zahtjevan. Često je ravnatelj prepušten sam sebi i nerazumijevanju od sredine u kojoj radi. Svi nešto traže i zahtijevaju kao da ravnateljica ima čarobni štapić i svačiji problemi će se riješiti i želja ispuniti.

Ljiljana Buljubašić: Kao veliki izazov!

Odgajateljica Vera Biočić i ravnateljica Ljiljana Buljubašić

Odgajateljica Vera Biočić s kolegicama V. Vladilo, M. Barada i vozačicom autobusa na Domijadi

Završite rečenicu: Učitelj/odgajatelj je ...

Vera Biočić: ...voditelj odgojne skupine.

Ljiljana Buljubašić: ... dobar pastir!

Što Vas u Vašem poslu posebno veseli, a što opterećuje?

Vera Biočić: Veseli što je Dom pun mladih, lijepih i veselih djevojaka pa se i ja osjećam mlađe i poletnije s njima. Na poslu ne dozvoljavam da me nešto opterećuje.

Ljiljana Buljubašić: Radosna lica u Domu, svaki vaš uspjeh i rast. Opterećuju me neprimjereni odnosi.

Jeste li na početku/sredini/kraju svoje karijere?

Vera Biočić: Nadam se da sam negdje na zlatnoj sredini i da me čeka još lijepih godina rada.

Ljiljana Buljubašić: Sredini!

Što biste poručili drugim odgajateljima/učiteljima?

Vera Biočić: Svaki rad s mladim ljudima je blagoslov.

Ljiljana Buljubašić: Obucite se u srdačnost, dobru, poniznost, krotkost i strpljivost. A povrhu svega zaodjenite se u ljubav koja je veza savršene skladnosti. Poučavajte i opominjte svom mudročću i nježnošću.

Nosite li posao sa sobom kući?

Vera Biočić: Nastojim ne nositi posao kući, ali ponekad se i to mora.

Ljiljana Buljubašić: Da, nosim.

Vidite li se za pet godina u istom poslu koji sada radite?

Vera Biočić: Naravno da se vidim jer sam tek pola godine na poslu odgajatelja i ispred mene je još izazova.

Ljiljana Buljubašić: Da, u započetom treba ustrajati.

Koliko ste zadovoljni svojim poslom na ljestvici od 1 do 10?

Vera Biočić: Mislim da je još rano rangirati zadovoljstvo (možda na kraju školske godine). Za sada ima stvari koje trebam još poboljšati, a neke i promijeniti.

Ljiljana Buljubašić: 9,5 jer volim svoj posao, bolje reći poslanje.

Stavite se u poziciju učenice i odgovorite iz te perspektive na sljedeća pitanja:

Koje bi osobine bile poželjne za Vašeg odgajatelja/učitelja?

Vera Biočić: Osobine odgajatelja koje bih htjela su empatija, razumijevanje, tolerancija, dosljednost i veselost.

Ljiljana Buljubašić: Razumijevanje, srdačnost, brižnost, raspoloživost, nepristranost, odlučnost i strpljivost.

Bi li Vam odgovarala sadašnja organizacija života učenica u Domu, na primjer: dijeljenje sobe s još pet učenica, zajednička kupaonica za tridesetak djevojaka, domska hrana, izlasci ograničeni do 22 sata, česti sastanci odgojne grupe, i tako dalje?

Vera Biočić: Inače sam osoba koja se prilagođava nastaloj situaciji. Ako je to ono što moram i ne mogu drugačije nastojim se prilagoditi. U takvim situacijama treba gledati pozitivne stvari jer ih ima puno. Ako se gledaju samo negativne stvari, i u idealnim uvjetima se može biti nezadovoljan.

Ljiljana Buljubašić: Da, jer sam prilagodljiva i suradljiva, u hrani sam izbirljiva pa bih, bez mrmljanja, posegnula za mlijekom. Svakako bih pohvalila kuharice i kuhara jer izvrsno kuhaju. Izlasci su u redu jer sam tu zbog škole, što više aktivnosti u Domu to bolje.

Smatrate li da biste mogli ostati cijeli mjesec u Domu da ne vidite bližnje?

Vera Biočić: Sve čovjek može kada mora.

Ljiljana Buljubašić: Ne, bilo bi mi jako teško.

Da je u Vašoj moći, koje radne uvjete biste promijenili?

Vera Biočić: Kao prvo imovinsko-pravne odnose Doma kao ustanove.

Ljiljana Buljubašić: Dosta toga bih mijenjala, ali realno nije moguće. Težit ću boljemu za sve nas, a posebno za učenice. Vjerujem i u ovim uvjetima da

možemo biti, a i jesmo, dom koji krasi zajedništvo, toplina i briga za druge.

Ili pitanja

Ravnateljica ili odgajateljica?

Vera Biočić: Odgajateljica u svakom slučaju jer je manja odgovornost.

Ljiljana Buljubašić: Odgajateljica. Kratko sam ravnateljica i još se osjećam odgajateljicom. Nedostaju mi učenice.

Haljina ili hlače?

Vera Biočić: Hlače isključivo iz praktičnih razloga.

Ljiljana Buljubašić: Haljina, samo sam žena!

Profesor u školi ili odgajatelj u učeničkom domu?

Vera Biočić: Odgajatelj u učeničkom domu jer je prošlo dosta vremena od rada u školi.

Ljiljana Buljubašić: Odgajatelj u učeničkom domu, kreativniji posao i neposredniji odnos s učenicama!

Knjiga ili film?

Vera Biočić: Knjiga jer mogu zamišljati likove kakve želim.

Ljiljana Buljubašić: Knjiga, volim maštati!

Sastanak odgojne grupe ili dežurstvo na porti?

Vera Biočić: Sastanak odgojne grupe zbog ugodnijeg druženja s učenicama.

Ljiljana Buljubašić: Sastanak odgojne grupe jer sam s učenicama!

Stara zgrada ili nova zgrada u domu?

Vera Biočić: Stara zgrada jer mi je toplija i ima dušu.

Ljiljana Buljubašić: Možda stara, ima neku toplinu!

Ljeto ili zima?

Vera Biočić: Ljeto jer sam zimogrozna.

Ljiljana Buljubašić: Oboje.

Osnovnoškolci ili srednoškolci?

Vera Biočić: Srednoškolci jer su samostalniji, zreliji i lakše uspostavljaju kontakt.

Ljiljana Buljubašić: Svejedno, samo da su djeca!

Mješoviti dom ili ženski dom?

Vera Biočić: Naravno ženski dom jer mislim da je puno lakše raditi s djevojkama.

Ljiljana Buljubašić: Svejedno mi je!

Ravnateljica Ljiljana Buljubašić na adaptacijskom izletu u Sinju, listopad 2017.

Studenac ili Tommy?

Vera Biočić: Tommy zbog bolje ponude.

Ljiljana Buljubašić: Studenac jer mi je blizu kuće, a i Doma.

Kava ili čaj?

Vera Biočić: Kava mada volim i čaj.

Ljiljana Buljubašić: Čaj, ako baš moram, ali radije bih mliječni napitak!

Matematika ili povijest?

Vera Biočić: Povijest. U srednoškolskim danima sam čak razmišljala da studiram povijest i zemljopis.

Ljiljana Buljubašić: Matematika, logična je! Ne kažem da povijest nije, ali meni je stvarala probleme.

Dramska ili plesna grupa?

Vera Biočić: Plesna, volim ples.

Ljiljana Buljubašić: Ples!

Štikle ili tenisice?

Vera Biočić: Štikle. Često ih nosim.

Ljiljana Buljubašić: Ovisno o prigodi!

Slatko ili slano?

Vera Biočić: Slatko mi je bolna točka.

Ljiljana Buljubašić: Definitivno slatko!

NAŠA SPLITSKA ŠTORIJA

Još jedna svibanjska večer - još jedan ispraćaj maturantica. Osmijesi, zagrljaji, miris jagoda i ruža, pokoja suza i puno sreće. Ponijet će sa sobom svoje ljubavi, radosti i događaje koji će ih zauvijek vezati za grad pod Marjanom. Pravi prijatelji ostaju i kada odu. Mi ćemo se s osmijehom prisjećati maturantica generacije 2016./2017., dvadeset sedam sjajnih zvijezda koje smo ispratili 10. svibnja 2017. priredbom punom radosti i ponosa zbog njihovih uspjeha, uz najbolje želje za budućnost.

Polet 22 Ispraćaj maturantica

Voditeljice priredbe Antonija Grljušić i Ivona Čorić

Maturantice generacije 2016.-2017. S odgajateljicama

**Maturantice 1. odgojne grupe
s odgajateljicm Dariom Sladoević**

**Maturantice 6. odgojne grupe
s odgajateljicom Majdom Barada**

**Maturantice 3. odgojne grupe s
odgajateljicom Ljiljanom Buljubašić**

**Maturantice 5. odgojne grupe
s odgajateljicom Đurđicom Kamenjarin**

Maturantice 4. odgojne grupe.

**Maturantice 4. odgojne grupe
s odgajateljicama Jelenom Čubić i Vlatkom Vladilo**

**Maturantica 2. odgojne grupe
s odgajateljicom Zrinkom Šarić Mužinić**

„I ne zaboravite da zemlja uživa u tome da čuti vaše bose noge i da vjetar čezne da se poigra vašom kosom.“

Halil Džubran, Prorok

MATURANTICE

koje su ostavile trag

Iva je naša dIVA

Tekst: Antonija Grljušić

Kviskoteka, dramska, kreativna, novinarska grupa, karaoke, Masterchef. Jesam li nešto zaboravila? Sastavnica gotovo polovine domskih sekcija i događanja tj. svega prethodno nabrojanog je Iva Krilić. Iva je maturantica splitske Škole likovnih umjetnosti. Vesela, originalna, talentirana, topla osoba, upečatljiva u svakom pogledu - tako bih je ja, a sigurna sam i mnogo drugih ljudi, pokušalo opisati jednom kratkom rečenicom. Naravno, Iva je puno više od toga. To ona najbolje zna, a Polet nema dovoljno stranica na kojima bi se o bilo kojoj mladoj osobi sve napisalo. Naše su biografije u nama i svakog se dana nadopisuju. Obilježava nas svaki dan, drugačiji i poseban. A baš je Iva, drugačija, posebna, obilježila toliko dana ovdje u Ćiril-Methodovoj. Zajedno smo dvije godine vodile Kviskoteku, predbožićno natjecanje odgojnih grupa. Svaki tjedan provele bismo jednu večer koncentrirane, pokušavajući sve dobro odraditi, uvijek na neki naš način. S pečatom i potpisom. Iva trči po pozornici, dijeli papire za rješavanje. Izvlači

dobitnicu nagradnog pitanja. Pokušava smiriti vjernu preglasnu publiku iz koje se smije Mijo, također vjerni član publike kad god je Iva uključena u program. A smije se i ona i cijelo natjecanje nekako bude lakše kad to radiš s osobom koja je opuštena, zna što želi i uspješno to radi. Vjerojatno je tako i drugim ljudima s kojima surađuje, vidi se to po rezultatima koje ostvaruju. Iva vlada pozornicom na predstavi, ispunjava Poletove stranice, njezin rad je pohvaljen na Domijadi... Sve je to zaslužno, prožeto trudom i davanjem cijele sebe. Kad se čovjek nečemu prepusti i rezultat naravno mora biti dobar. Danas, kad gotovo svaka osoba na ulici izgleda isto ili slično, hoda tako besciljno i robotski dosadno, bez sjaja u očima i topline osmjeha, gušt je negdje u prolazu sresti jednu Ivu. Ova naša je kovčavi, šareni spoj Male sirene, Fride i Janis, osoba koja je svojim doprinosom Ženski đачki dom sigurno debelo zadužila, osoba koja onda i zasluhuje posebnu stranicu u Poletu. Maturantica. Urednica. (...) Šefica. D(iva).

Par s parun, guda s važun

Kako je svijet malen... Znam, znam da je klišej, ali jednostavno mi je trebao za početak ove male priče o dvjema curama koje su se nešto prije srednje škole kao poznavale iz viđenja, nekako završile zajedno u razredu, u klupi, u sobi, pa imale godinu pauze od dijeljenja klupe i sobe, onda se još više spojile dok na kraju nisu zagrljene plakale i skakale na *Girls just wanna have fun* u polupraznom dijelu Misch Mascha na ekskurziji u Pragu. Za (u ovom trenutku) tri mjeseca istrčat će iz tvrđave zvane Druga gimnazija, raširiti ruke i pogledati jedna u drugu, maturantski bolesno sretne. Uvijek u srednjoškolskom razdoblju nadete barem jednu takvu osobu s kojom ćete proći 95% stvari, koliko god one dobre ili loše bile. Na kraju ćete se najviše sjećati onih dobrih. Sve su nam to govorili kad smo tek došle u sobu 18, krevet iznad kreveta, isprepadane, uvijek nostalgичne i željne kuće. Toliko te toga čeka, četiri godine ispred tebe, možeš biti ili osuđenik ili krojač svojih dobrih dana. *Mi to možemo zajedno*, rekao bi Mladenović. I eto, skoro smo uspjele, ostalo je još malo, ali najbolje i najljepše. Ostavljamo za sobom one nezaboravne nulte postotke iz testova iz matematike u prvom razredu, ubijate prezentacije rađene do tri ujutro u informatičkom kabinetu uz

Gabbanijeve pjesme, kašnjenja svugdje i uvijek, improvizirane večere, kazalište, putovanja, kokosovu vodu, duge razgovore, naše pjesme i toooliko smijeha. Čovječe, tako puno smijeha. Neka! Lakše se uspeti preko 65 stepenica do sobe ili se vući do škole sedam i pol minuta uz smijeh. Sve je lakše kad je uz tebe tvoj par. Ili guda. Ma može eto i jedno i drugo. Par s parun, guda s važun zauvijek!!! Da, završavam s ovim jer, što je puno slano, ni' ni maški drago (kad se već koristimo naučenim veloluškim poslovicama, je li)!

Svi smo mi dio legende

Ogulin je grad satkan od legendi. Kako je nastala planina Klek jedna je od meni osobno najdražih legendi Ogulina, a priča ide otprilike ovako:

Davno, davno, na zemlji su živjeli bogovi i divovi. Bogovi su svu hranu i piće zadržavali samo za sebe. Ti postupci se nisu sviđali divu Kleku te im se usudio suprotstaviti. Klek se zaratio s bogom Volosom koji je bio bog zemlje, vode i podzemlja. Volos je imao moć da čarobnim mačem skameni sve što poželi. Na mjestu gdje se danas nalazi planina Klek, njih su dvojica ratovala. Div Klek se spotaknuo i pao. U tom trenutku bog Volos je uvidio priliku i diva skamenio. No, prije nego je Klek skamenjen, zakleo se Volosu da će se jednog dana probuditi i osvetiti.

Druga legenda vezana za Klek govori da u podnožju same planine teče rijeka koju su naši stari zvali rijeka Dobra i za koju su vjerovali da teče iz divovih vena.

Nisu na Kleku samo divovi i bogovi. Naime, na vrhu Kleka za vrijeme olujnih noći točno u ponoć skupljaju se vještice, vješci, vile i vilenjaci iz cijeloga svijeta. Svojim urlicima i plesom pokušavaju probuditi diva iz stoljetnoga sna. Tko zna možda i uspiju?

Kako bilo, Klek je od davnina zaštitni znak grada Ogulina, ali uz tu veliku legendu ne smijemo zaboraviti i ostatak priče.

U Zagorju Ogulinskom, u selu Ivanci nalazi se Šmitovo jezero. U istinitost ove priče vjerujemo i danas jer postoji otisak kopita konja sv. Jurja. Dakle, u jezeru je živio usamljeni zmaj koji je svojom sebičnošću uhvatio djevojku i povukao je za sobom, a djevojku je spasio plemeniti sv. Juraj. U Šmitovom jezeru nema više opasnosti od zmaja, jezero je duboko i za vrućih dana u njemu plivamo i nalazimo osvježanje.

U mom gradu je mnogo legendi koje svaki Ogulinac nauči čim progovori, uče nas od malih nogu, jer kako kažu „Svi smo mi dio legende“.

Sljedeća je legenda o Đulinom ponoru i potječe iz 16. stoljeća. Priča kazuje kako je ponor rijeke Dobre dobio ime po mladoj djevojci, koja se zvala Đula

Đulin ponor

Crkva i park u centru Ogulina

ili Zulejka. Zulejka je bila plemenitog podrijetla. Roditelji su, kako je to bio običaj, obećali Zulejku starijem plemiću za ženu. Međutim, nakon jedne velike bitke s Turcima, u Ogulin je stigao mladi krajiški kapetan Milan Juračić. Milan je branio frankopansku utvrdu u Tounju. Kad ga je Zulejka ugledala, bila je to ljubav na prvi pogled. Njezini roditelji nisu odobravali njihovu vezu te su joj slagali da je Milan smrtno stradao u bitci s Turcima. Čuvši to, Đula se sunovratila u ponor rijeke Dobre zbog svoje nesretne ljubavi. Tako je ponor dobio ime Đulin ponor. Pogledate li bolje liticu iznad ponora, vidjet ćete profil muškarca koji gleda prema ponoru. Ogulinci kažu da to Milan gleda kuda je nestala njegova Đula. To lice na litici nastalo je prirodnim tokom, bez ikakve pomoći čovjeka.

Vratimo se opet na vile i vilenjake. Budući da na Kleku žive vile, postoji jedan izvor vilinske vode. On se nalazi u parku kralja Tomislava, a naziva se Vrelo Cesarovac. Te vile su žene, lijepe i dobre, odjevene u bijele haljine i imaju sposobnost letenja. Legenda kaže ako žena popije vodu s Cesarovca, postat će lijepa, dobra i zauvijek mlada. Ako, pak, muškarac popije vodu, oženit će se Ogulinkom.

Ogulin je pun bajki i legendi, a govoreći o bajkama evo jedne zanimljivosti.

U gradu je sagrađena kuća bajki u čast i na spomen Ivani Brlić-Mažiranić, spisateljici poznatih dječjih bajki. Ivana je čitatelje oduševila knjigom Čudnovate zgode šegrta Hlapića po kojoj je snimljen i animirani film i odigrane mnoge predstave u kojima sam i sama sudjelovala. Ta bajka je inspirirala mnoge školske sastave. Zatim Priče iz davnina s mnoštvom pripovijetki među kojima su meni najdraže: Šuma Striborova, Regoč, Ribar Palunko i njegova žena, Sunce djever i Neva Nevićica, Kako je Potjeh tražio istinu, Jagor te Bratac Jaglenac i sestra Rutvica. Te su pripovijetke dio moga djetinjstva. Obojale su najljepše uspomene na grad Ogulin kojeg nosim u srcu ma kako daleko od njega otišla.

Moj Ogulin je maleni grad velikih priča, zato je u srcu svih onih koji su ga barem jednom posjetili.

Rebecca Jurašić

Moj Ljubuški

Zadnji dani u OŠ Ljubuški, Mija Sablijić

Ljubuški, mali grad podno Buturovice. Sladak i malen, spreman da ostvari sve snove života u predgrađu. Raspoložen za svaku novu obitelj koja želi živjeti filmskim životom. Grad pun djece, u kojemu svatko svakoga poznaje i svatko je prijatelj. I nigdje, baš nigdje, nije ljepše živjeti nego u mom Ljubuškom.

Školarci iz njega odlaze u svojim najboljim godinama. I meni je bilo teško otići iz male ulice, iz velike kuće pune ljubavi, u neko novo, nepoznato mjesto. Bilo je teško pozdraviti se s prijateljima s kojima sam odrasla, s dobrim susjedima, s poznatim ulicama, sa svakim stabilom i cvijetom u tom dragom kutku svijeta.

U Ljubuškom vlada mir: jutrom me budi cvrkut ptica, kraj nastave najavljuju zvona sa zvonika Sv. Ante Padovanskog, a crveno-zlatni zalazak sunca podsjetnik je da će prijatelji uskoro doći po mene, baš u trenutku kada se upale gradska svjetla.

Svako godišnje doba je posebna divota. Šarene livade su proljeće; zvuk rijeke Trebižat je pjesma ljeta; crveno i žuto je jesen u kojem svako stablo svoju haljinu ima; zima je tamna i hladna. Meni je najdraža jesen kada su stabla u ulici odjevena u kraljevsku crvenu, u nježnu žutu, toplu smeđu ...

Kada sam odlučila nastaviti školovanje u Splitu, tata me hrabrio riječima da ću odrasti u jednom od najljepših gradova u Hrvatskoj. Nizao je prednosti Splita: odlična klima, dobra hrana, zanimljivi spomenici, fjaka, čakula, dišpet, i ono najvažnije Hajduk! Hej, i ja ću živjeti u gradu u kojemu Hajduk živi vječno. Unatoč brizi i strepnji roditelji su me podupirali u odluci da nastavim školovanje u gradu toliko većem i drugačijem od mog Ljubuškog. Samo je baka govorila roditeljima da me ne daju od sebe, ta i u Ljubuškom ima srednja škola, takoreći uz naše dvorište. Govorila je draga baka kako ću se za mjesec dana vratiti jer će mi sve nedostajati. Pogodila je baka da mi sve nedostaje, ali ne toliko da odustanem od onoga što sam započela. Prijateljima je bilo drago što idem u Split, ali nisu razumjeli zašto upisujem tešku gimnaziju kada puno lakšu mogu završiti u Ljubuškom. Vjerujem da je zahtjevnija škola možda bolja za mene, naučit će me nositi se s mnogim teškoćama, prijeći mnoge zapreke. Za sada mi je drago da sam tu gdje jesam, drago mi je da ostvarujem prvi dio svog životnog sna.

Čujem se sa svojim svaki dan. Lijepo mi je kada znam da netko misli na mene, osjećam sreću u njihovom glasu dok razgovaramo. Stotinjak kilometara brzo prijeđem u dane vikenda. Željno iščekujem duge vikende. Ponekad je teško, ali u Split sam došla s ciljem i bez postignutog cilja se ne vraćam.

Mija Sablijić

Škoj

Bum - bum, čujem buru kako oba moju kuću, vitar pasaje kroz kolu i svakome, ko pasa, stvori neki strah. To vam je skroz normalno, ka stojite na Visu, najlipšemu škoju na svitu.

Lip je, lip ka slika, zeleni bori prekrivaju obronke, obresla i napuštena poja, pak i dva lipa mista Vis i Komiža. Vis di živin ima veliku i dugu valu, zaklonjenu od vitra, dok je Komiža molo misto na drugu bondu škoja. Liti je škoj pun svita, a zimi prozan. Rekla bi digod, zno bit tužno. Nimo puno svita, čuti se hladnoća i prozno sela i zaseoci bez mladosti i veseja. Tuga me čapo, volila bi i da na škoju uvijek imo života. Ma opet, nimo lipjega, nego po suncu prošetat, sist nindir, gledot udar vola obo mul i kako se don gosi.

Od kad znon zo se, odi živin i Vis mi se usika u sarce. Ne bi ga minjala ni za šta, moj lipi, moli škoj. Vis po kojemu son i ime dobila.

Issa Ćudina

Barka u božićnom ozračju, uobičajena slika Visa

O ljubavnicima s Matejuške snimljen je film 1978. godine u režiji Stipe Delića u kojem su glavne uloge ostvarili Boris Dvornik kao Roko i Semka Sokolović-Bertok kao Cicibela. Pjesma „Ča je život vengo fantažija“ nastala je na stihovima Momčila Popadića i glazbe Zdenka Runjića koju izvodi Oliver Dragojević.

Stare ljubavi Splita

Vjerujem da svi poznajete najveću ljubavnu tragediju o Romeu i Juliji, no koliko ste upoznati sa splitskim tragičnim ljubavnim pričama. One dokazuju koliko ljubav utječe na naše živote i kolika je njezina moć. Zato ću vam ih sada predstaviti.

Izvori za prvu ljubavnu priču potječu još iz 16. stoljeća, a ona je bila inspiracija književniku Luki

Botiću. Naime naočit mladić Adel i kršćanka Mara zaljube se na pazaru. Ogorčeni tom vezom, roditelji odlučuju svoju kćerku i njezinu sestru poslati u samostan na dvije godine. U kratkom se vremenu Mara razboli, a Adel saznajući za to, šalje pismo u kojem joj iskazuje svoju ljubav tako što prelazi na njezinu vjeru i odbacuje sve iz prošlosti. Zamislite koliko je bilo teško učiniti nešto takvo i to u vrijeme kada su osude okoline bile ogromne. Međutim, pismo ne stiže do Mare, već do njezinih roditelja, a ona zatim umire bez prilike da iščita potvrdu njihove ljubavi.

Do 1961. godine na Sustipanu se nalazila dvojna kamena stela koja je sve do njezinog uništenja svjedočila smrti naših drugih ljubavnika. Njihova imena su Palmina i Andrija. Oni su bili sretni zaručnici sve dok se Palmina nije razboljela od velikih boginja koje su u to vrijeme harale Splitom. Nažalost Palmina umire, a Andrija shrvan odlučuje leći do nje mrtve i omotati se njezinom plahtom. Tuga koju je osjećao nakon rane smrti svoje zaručnice bila je jača od njegove želje za životom.

Tijekom svečane povorke mladi sin mletačkog kneza Leon i jedinica Madija Albertija, predivna Izolda uoče jedno drugo. Ubrzo je buknuła ljubav, a za njezino ostvarenje bila je zaslužna Katarina. Ljubavnici su se sastajali tako što bi Leon preodjeven u redovnicu dolazio s Katarinom na misu, gdje bi ga čekala Izol-

Nesretna ljubav Turčina Adela i kršćanke Mare inspirirali su Splitsčanina Luku Botića da napiše romantičarski ep Bijedna Mara, po kojemu je hrvatski skladatelj Josip Hatze skladao operu koja se redovito izvodi na daskama HNK Split.

da. Ali sreća nije dugo trajala. Izoldin otac je uočio da jedna redovnica ima muški glas. Zato šalje kćerku u samostan sv. Arnira. No, ovdje roditelji nisu stali na kraj istinskoj ljubavi jer se Katarina pobrinula da se njihovi sastanci i tamo nastave.

„Ča je život vengo fantazija“ naslov je antologijske pjesme Zdenka Runjića, a radi se o našem zadnjem paru, stvarnoj ljubavnoj priči. Dujka, odnosno Cicibela, dane je provodila u obližnjoj krčmi, a odrasla je u neimaštini. U napola propaloj barci život je provodio Roko. On se zagledao u Cicibelu i ubrzo su se vjenčali. Svoj bračni život su provodili na barci koju su popravljali cementom. Nisu imali djece, pa su svo vrijeme posvetili jedno drugom i psu Belini. Jednog dana barka nije izdržala jaki nalet vjetra, pa su dvoje zaljubljenih trebali potražiti novi dom. Ali gdje da idu, što da potraže? Pa imali su jedino beskrajnu ljubav jedno prema drugom, a to je, dragi moji, bilo dovoljno. Selili su se iz gajete u gajetu sve dok im gradske vlasti nisu dale na korištenje sirotinjsku ubožnicu. No, nju nisu podnosili jer im je srce težilo moru. Priča završava u ruševnoj kućici, na prohladnom tlu, „gdje su im se oči sklopile od divne nemoći“.

Na vama je da stvarate ljubav i pobrinite se da se ona prožima kroz sve dijelove vašega života. Zatvaram knjigu povijesti, na vama je da ispišete budućnost.

Barbara Mudnić

Sjeverno od zidina Dioklecijanove palače, neposredno uz Zlatna vrata, nalazio se ženski benediktinski samostan, u kojem je otac prisilno smjestio Izoldu. Samostan i crkva bili su posvećeni sv. Eufemiji, a zvao se i Blaženog Arnira, po splitskom nadbiskupu. U petnaestom stoljeću je najpoznatiji gotički kipar u Dalmaciji, Juraj Dalmatinac, izradio remek djelo-gotičku kapelu s oltarom Blaženog Arnira i reljefom s prikazima njegova kamenovanja. U samostanu je pronađen velik broj Marulićevih rukopisa pisanih hrvatskim jezikom.

Predstavljamo učenicu Luciju Miljak

Djevojka u kickboxingu

Kada čujete riječ *kickboxing* možda ćete preokrenuti očima i pomisliti kako nema šanse da započnete trenirati tako nasilni sport. Ipak razmislite, možda bi i vama, s vremena na vrijeme, dobro došlo kada bi nekog, pa makar i u žaru treninga, mogli dobro udariti. Iako većina djevojaka preferira nešto miroljubiviji sport, ja sam se odlučila za kiksoks. U mojoj je obitelji dosta sportaša, među njima i kiksoksača pa je vjerojatno stvar i u genima.

Kiksoks mi pomaže u skidanju viška kilograma, trenirajući povećavam mišićnu masu i, ono najvažnije, povećavam samopouzdanje. Treniram svakodnevno po dva sata u klubu Pittbull. Zahtjevno je, ponekad naporno, ali kada se dobro organiziram uspijem uskladiti treninge, školske i domske obveze. Za treniranje treba imati posebnu opremu: boksarske rukavice, bandaže, štitnike za noge i glavu. Djevojke u kiksoksu nisu ništa neobično. Početnica sam, a trener kaže da dobro napredujem. Udarci i modrice sastavni su dio ovog „brutalnog“ sporta, ali veselim se treniranju i upravo se pripremam za natjecanje.

U sportu se bori, pobjeđuje i gubi. Izgubljene utakmice grade stav i karakter, pobjede i pohvale razvijaju samopouzdanje.

Zajednica CENACOLO

U Hrvatskoj je šest bratovština zajednice Cenacolo, četiri muške i dvije ženske. Posjetila sam mušku bratovštinu Gospe od Zdravlja u Ugljanima.

**„Hrabro naprijed,
promjena je moguća!
Nije važno
tko je pogriješio
i što je pogriješio.“**

Samo su neke od riječi sestre, prijateljice, časne sestre, Majke Elvire.

Majka Elvira je osnovala Cenacolo, zajednicu za pomoć osobama koje su se izgubile na životnom putu, koje traže smisao života. Ne traže hranu ni novac, oni traže ljubav. Cenacolo je zajednica u kojoj se nalaze osobe koje su ovisne o drogi. U zajednici uče voljeti. Stalno su zaposleni i nikada ne ostaju sami. Takvih zajednica danas ima preko šezdeset u svijetu. Oni koji su se izgubili u svojim lutanjima u zajednici pronalaze smisao života.

Sjedila sam u dvorani i slušala svjedočanstva dvojice mladića koji su u ranoj mladosti počeli gubiti sebe, osjetila sam očaj u njihovom glasu, prezir prema onome što su bili, suosjećajnost prema obiteljima koje su trpjele njihovo nepodnošljivo ponašanje.

Ivan ima samo 23 godine, a ovisnost o marihuani je počela već sa šesnaest. Krenuo je kao i većina, uzimajući marihuanu tek povremeno, u nekim „prigodama“. „Prigode“ su postajale sve češće i ubrzo se pretvorile u svakodnevno konzumiranje. Uzimao je drogu kada se osjećao usamljen, tužan, nesretan, opterećen. A sve je počelo jer nije znao komunicirati s ljudima, nije znao kako izraziti svoje osjećaje, bio je sramežljiv i povučen. Družio se sa starijima, koji su mu govorili da marihuana nije ništa strašno, da se koristi u medicinske svrhe i ništa mu se neće dogoditi ako malo uzme. Bilo mu je lako vjerovati im. Pričao je Ivan kako je prekinuo školovanje i zaposlio se da bi imao svoj novac za koji nije trebao nikome polagati račun. Zatim se odselio od roditelja jer su svađe u obitelji postale svakodnevice. Kako je uronio dublje u ovisnost, postajao je samouvjereniji, bahatiji, buntovniji. Takozvani prijatelji punili su mu glavu lažima, uvjeravali ga da je to što radi dobro. Govorili su mu da uzvraća udarce duplo jače, učili ga da nikome ne prašta. Ali istina je bila nešto sasvim drugo. Ivan nije shvaćao što se događa, marihuana je preuzela upravljanje njegovim životom. Jednoga dana obitelj je odlučila poslati ga na liječenje. Bilo je to u njegovim dvadesetim godinama i bio je protiv jer je smatrao da je s njim sve u redu. No majka nije odustala, kao ni ostali članovi obitelji. Prvi put kada je došao u zajednicu na okupljanje sa svima se posvađao, psovao je i vrijeđao, htio se potući.

Učenice i odgajateljice u zajednici Cenacolo, veljača 2018.

Izazivao je jednog momka, nasrnuo na njega, ali nitko mu nije davao preveliku važnost. Sve su podnijeli smireno i opušteno. Sljedeći put na okupljanju prišao mu je momak kojeg je napao, zagrlio ga i rekao mu: „Tako nam je drago što si ponovno ovdje, lijepo te vidjeti.“ Nije mu bilo jasno kako netko može oprostiti, a kamoli grliti osobu koja ga je vrijeđala i psovala. Ostao je u zajednici boreći se protiv sebe, ponovno stvarajući svoj lik molitvom i vjerovanjem, uz pomoć prijatelja, uz razgovor i razumijevanje.

Drugi mladić koji je svjedočio je Joško. Počeo je s ovisnošću još mlađi, s nepunih petnaest. Pričao je kako je završio školu bez da je otvorio knjigu. Mislio je da je najpametniji, da su svi u razredu manje inteligentni i glupi što toliko uče. U početku je mislio da su trava i cigarete za slabiće, za „papke“ kako je volio reći. I onda, pogrešno društvo u pogrešno vrijeme. Mislio je da će samo jednom probati, ali otvorio je vrata kojima nije smio ni kvaku dirnuti. Kada je počeo nije više mogao stati. S trave je prešao na heroin, s heroína na sve drugo što se nudilo. Pričao je Joško da je bio u potpunom rasulu, nije razlikovao dobro od zla, mislio je da je cijeli Split na drogama i da Grad propada. Imao je sumanute vizije o tome kako se svijet okončava, kako svuda padaju meteori i otvaraju se ozonske rupe. Obuzelo ga je životno ništavilo. Četiri godine bio je u ludilu. S obitelji više nije razgovarao, brat je na ulici okretao glavu od njega, sestra nije htjela ni čuti da postoji. Okrenuo se društvu koje ga je uvelo u pakao, njihovim pričama. Vrijeme je stalo. Upao je u dugove iz kojih se nije znao izvući. U zajednicu je ušao jer se bojao da će netko uživati njegovoj obitelji, da će zbog njega obitelj patiti. Zapravo, obitelj je patila već dugo, ali on to nije shvaćao. Jednom je gledao na televiziji

kako Majka Elvira priča o zajednici za liječenje ovisnika. Osjetio je nešto duboko u sebi, potrebu i želju da mu se pomogne. Otišao je u zajednicu i u njoj je već dvadesetak godina. Ne zato što se nije izliječio ili ne može, već zato što želi pomoći drugima, podijeliti s njima svoja iskustva. Majka Elvira ga je, kako on kaže, svakodnevno izbijala iz cipela, korila ga i odgajala, istovremeno ga voljela i učila kako da bude bolji čovjek. Sada je sretan, pomirio se s obitelji, pomaže im i provodi puno vremena s njima.

U zajednici Cenacolo je molitva prije svega. Ustanjavanje je u šest ujutro, molitva pa doručak. Molitva je tri puta dnevno, prije svakog obroka. Imaju kapelicu koju su sami izgradili. Svake nedjelje svećenik drži svetu misu. Brinu se o gospodarstvu: svinjama, kravama, kokama, rade u polju, stalno grade i dograđuju, sami kuhaju i spremaju. Žive od donacija. Ljudi dobre volje, bez obzira na struku, zanimanje i društveni status dolaze im pomagati kao volonteri. Nemaju internet ni mobitel, a televiziju gledaju jednom tjedno. Najvažniji im je razgovor. U zajednici borave tri godine i nakon toga su slobodni otići. Tek nakon dvije godine prvi put idu u posjet svojoj obitelji na tjedan dana. Prije toga s njima su se mogli čuti telefonom jednom tjedno. Cenacolo im je promijenio život zahvaljujući dragocjenoj Majci Elviri.

U zajednici vlada topla atmosfera. Iskustva i patnje mladića koji su živjeli u paklu droge su strašna, ali stvarna. Voljela bih da svi kojima je ova priča dotaknula srce posjete zajednicu, i dožive lijepo iskustvo kakvo sam i ja doživjela.

Rebecca Jurašić

“Put do velikih stvari prvo prolazi kroz tišinu.” Nietzsche

(M)ljetovanje

Učenica sam trećeg razreda Obrtničke škole, smjer modni tehničar.

Prvi put sam bila na (M)ljetovanju u srpnju 2017. godine. Otišla sam na nagovor prijateljice koja je također posjetila kamp sa mnom, ali moram priznati da se nisam puno mislila; gotovo odmah sam pristala na prijedlog i odlučila otići, puna uzbuđenja i znatiželje.

Nešto ću vam više reći o (M)ljetovanju!

Riječ je o projektu koji traje četiri tjedna, a odvija se u uvali Bobovište u blizini Polača na otoku Mljetu. Svakog tjedna različita grupa od pedesetak mladih iz cijele Hrvatske, pa čak i iz Francuske, Švicarske i Njemačke, dolazi kako bi sudjelovala u programu koji ima dva cilja: duhovni i ekološki.

Na ovom kampu imala sam priliku razmisliti o svom životu, čime sam zadovoljna, a što bih promijenila. U razgovoru s duhovnicima i animatorima pokušala sam doći do onoga što me čini sretnom i zadovoljnom u životu. Kroz tjedan dana svakodnevno smo fizički radili, čistili okoliš, brinuli o maslinama i obnavljali travnate površine. Rad mi nije bio strašan i ubrzo sam shvatila kako je lijepo kad se radom može izrasti.

Svaki dan program nam je započinjao ustajanjem u sedam sati nakon čega je slijedila tjelovježba, molitva, doručak, a onda i fizički rad od neka tri sata. Nakon toga vrijeme je za osvježavanje kupanjem u moru i okrjepa ručkom.

Poslije kreće „pustinja“ u kojoj duhovnici imaju nagovor na odrađeni biblijski tekst nakon čega kreće meditacija u tišini na taj tekst koja bi trajala oko sat vremena. Upravo je to vrijeme kad bih se svaki dan odvojila od svih i otišla u jedan „kutak“ prirode gdje bih u šutnji upoznavała sebe. Tada sam shvatila: „Tišina je najbolja od svega što sam čula.“

Navečer se služi misa nakon koje bi animatorica Marija održala prigodnu katehezu. Većernje kateheze su mi bile najdraži dio programa jer smo na njima govorili o temama za mlade. U programu sudjeluju duhovnici, animatori te sjemeništarci i bogoslovi iz različitih biskupija. Valja napomenuti kako nema struje ni suvremene tehnologije i uopće mi nije nedostajala. Svoj udobni krevet zamijenila sam vrećom za spavanje u šatoru.

Jedan dan smo iskoristili za obilazak otočića sv. Marije gdje smo imali misu i „pustinju“, ali i predavanje o povijesti Mljeta.

Ovaj kamp je nešto što se događa, nešto što je toliko lijepo da se čini nestvarnim. Bili smo jedna grupa ljudi koja zajednički osluškuje, želi tražiti Gospodina, želi stvarati nove prilike za rast u ljudima. Od stranaca postali smo braća i sestre. Smatram da ovaj projekt ispunjava čovjeka te da je svatko od nas pronašao ono što je tražio.

(M)ljetovanje je najdragocjenije iskustvo u mom životu. Definitivno bih preporučila svakoj mladoj osobi da se odvaži i da proba. Nemojte čekati zadnji tren da odete, napravite to čim prije, proširite svoje granice i vidike; upoznat ćete prekrasne ljude, prekrasni kraj; doživjet ćete nestvarne trenutke; život vam više neće bit „prazan“ jer ćete upoznati ISUSA.

Ovaj članak o (M)ljetovanju završavam citatom koji meni u životu puno znači, a pročitala sam ga na Mljetu na naslovnoj stranici knjižice u kojoj su biblijski tekstovi.

- Strpljenje s drugima je ljubav.
- Strpljenje sa samim sobom je nada.
- Strpljenje s Bogom je vjera.

Marinela Matić

Lektira kao prijatelj, inspiracija, učitelj, vodi nas na intimnu avanturu upoznavanja sebe i svijeta.

KNJIGE KOJE SU ME PROMIJENILE

Pisma mladom pjesniku, Rainer Maria Rilke

Stvaralaštvo. Ta riječ govori više od slike. Bez tog dara ne bismo imali umjetnost, kulturu, jezike, sve ono što nas čini. Rilke u Pismu mladom pjesniku govori o vrijednosti stihova mladog umjetnika i smislu umjetničkog stvaranja. Odgovara na neka pitanja na koja možda ne bih uspjela sama pronaći odgovor. Svaki kreativac se barem jednom zapitao je li zaista stvoren da stvara ili da se drži onoga već otkrivenog, zapisanog u knjigama. Iz iskustva poznajem te osjećaje, oni mijenjaju stav i osobnost zbog vlastite nesigurnosti.

Zato je važna podrška nekog bliskog u koga vjerujemo i tko vjeruje u nas. Lijepa riječ otvara sva vrata, pa tako i vrata kreativnosti, čini nas ekstrovertiranima i potiče na uspjeh. Ja, mlada, ponekad nesigurna, zastupam ovaj stav u potpunosti. Mislim da je ključ uspjeha u potpori, bila ona od samoga sebe ili nekog nama važnog. „Ako na neko vrijeme osjetim zastoj inspiracije, moram biti svjesna da to nije kraj moje ekspresije, već samo početak nekog novog razmišljanja.“ to govorim svakog dana, to je moj ključ. Učinak i dojam kojeg ćemo ostaviti na ovaj svijet moći će se predočiti preko onog zapisanog. Zahvaljujući riječi i jeziku, gradimo sebe i buduće generacije, utječemo na razmišljanja, potičemo ih da sami grade sliku o stvarima koje su stavljene pred njih. Zato trebamo biti svjesni da smo stvoreni kako bismo mijenjali i unaprijedili, kreirali nove kulture, tekstove, običaje. Rilkeova misao: „Umjetničko djelo ništa ne može tako nezgodno dirnuti kao kritičke riječi: odatle uvijek nastaju više-manje kriva tumačenja.“ može nam približiti ovu doista aktualnu i kontroverznu temu.

Dok pišem i stvaram, nekako su moja razmišljanja usmjerena na to kako ću svoje osjećaje prenijeti slušatelju ili čitatelju. Ponekad se te misli izgube u njihovoj glavi i uistinu ih pogrešno protumače. Umijeće je uobličiti misao, učiniti ju zanimljivom, a na njima je da je prilagode sebi. Istu sliku svatko doživljava na drugačiji način. „Što ako ne shvate što želim reći?!“ takva misao me najviše koči. Ali, ne smijem se bojati, na meni je da stvaram. Možda neće cjelokupna čitalačka publika shvatiti što sam htjela reći, ali važno je da sam ja zadovoljna. Kako zaviriti u sebe, u najistinitiju, najiskreniju i neotkrivenu nutrinu? Treba početi kritički sagledavati svoje nedostatke, vrline, motive, ambicije. Tada saznajemo tko smo i tko bismo trebali biti. Možda prikrivamo sebe tuđim slikama, tuđim osobinama.

„Opišite svoje tuge i želje, misli koje naviru i nestaju, i vjeru u bilo koju ljepotu, opišite sve to toplom, mirnom, čednom iskrenošću...“ – to je put do uspjeha, možda ne uspjeha u smislu publiciteta, ali svakako uspjeha u onome što želim zabilježiti. Mi smo priroda. Ona je u nama i mi u njoj. „Potom se približite prirodi.“ kaže Rilke.

Neuspjeh se rađa iz nepoznatog, zato ne preporučujem pisati o nečemu što malo ili uopće ne poznajemo. Pisanje o ve-

ličini svemira je ciljanje u bezgraničnost, život ne traje vječno. Odnosi veličina se ne podudaraju, mozak ne može koncipirati toliku količinu, a i svemir ne bi mogao zamisliti srž našeg uma. Ne budite previše konzervativni, izviđajte, no ne idite nogom u posve nepoznato.

Rilkeovo pismo doživljam kao tekst namijenjen pomoći F.X. Kappusu, ali i svim ostalim ljudima koji su prestrašeni vlastitim mislima. Pronalazim stapanje Cesarićeve i Rilkeove misli u tome što obojica pišu da se sebe može „sakriti“ i prenijeti u djelo. „Pred smrću ja se skrih (koliko mogoh) u stihove“ – kaže Cesarić i „I kad biste, štoviše, bili i u tamnici, koje zidovi priječe svakomu žamoru svijeta doprijeti do vaših misli – zar onda ne biste još uvijek imali djetinjstvo svoje, to predivno kraljevsko bogatstvo, tu riznicu uspomena?“ – piše Rilke. Negdje ostaviti svoj utisak, misli i razmišljanja. Um govori više od riječi, no pokušati misli prenijeti na papir znači zabilježiti nešto što je nama dominiralo u nekom trenutku života. Zbog toga prisjećanje na svoje misli može biti koliko slatko, toliko i poučno.

Mia Marinković

Žena, majka, kraljica

Koliko nam je stalo do drugih? Gdje je krajnja granica našeg žrtvovanja i borbe? Jesmo li spremni ne podleći konformizmu i čvrsto stati iza naših uvjerenja?

Na neka od tih pitanja odgovorila je Antigona. Tragična heroina koja se ne predaje usprkos osudama mnoštva i zalaže se samo za pravdu. Znala je što sve odbacuje tim činom: zaručnika, želju da ima djecu,

svoj život. No, to je nije spriječilo u ostvarenju nauma. Antigonu možemo usporediti s majkama koje su privržene djeci. Njihova požrtvornost i briga za djecu nadilazi granice. Majka je jedna od rijetkih osoba koja će se u velikoj mjeri boriti za tebe. Usmjerava svojom neizmjernom ljubavlju, njezin je krajnji cilj tvoja sreća. Ne obazire se na mišljenje drugih i juriša vođena svojom savješću. Ona je veza koja održava cijelu obitelj, odgaja i oblikuje. Uz njezinu pomoć otkrivamo nutrine svoje duše.

Ponekad promatram svoju majku i pitam se čime sam je zaslužila. Vidim kako poseže za već trećom šalicom kave i razmišljam kako se i po broju ispijenih kava vidi da je uistinu posebna. Njezina pomalo raščupana kosa dočarava tijekom njezinih misli, njezin pogled pokazuje osjećaje. Smiješim se jer shvaćam koliko je volim. Volim te, mama, ne samo zato što si me rodila – to je mogao skoro pa bilo tko, volim te zato što si me naučila vidjeti i živjeti.

Ponekad ne pridajemo dovoljno pažnje najvažnijoj osobi u životu, svojim je postupcima povrijedimo. A majka kao majka: svaka naša riječ pada na njezino blago srce. Vrijeme je da počnemo cijeniti našu kraljicu.

Barbara Mudnić

Moja Odiseja

Starogrčkom pjesniku Homeru pripisuju se epovi Ilijada i Odiseja. Odiseja je nastala u osmom stoljeću prije Krista. U epu se isprepliću povijesni i mitski motivi. Sva dvadeset četiri pjevanja Odiseje napisana su u heksametarskom stihu. Radnja započinje invokacijom, in medias res, Odisej kreće na putovanje puno pustolovina kako bi se vratio na svoj rodni otok Itaku gdje ga čekaju vjerna žena Penelopa i sin Telemah.

Dvadeset godina je izbio iz svog rodnog kraja, deset godina proveo je u Trojanskom ratu i još deset godina lutao morima.

Pobijedivši Trojance, otisnuo se na pučinu sa željom da se napokon vrati na rodnu Itaku. Ali put se odužio. Zahvaljujući hrabrosti i mudrosti uspijeva nadvladati sve prepreke, neprijatelje i gubitke. Bori se jer zna da ga čeka njegova Penelopa. Penelopi u međuvremenu prosi proze, ona im obećava brak nakon što izveze svoj vez. Svakog dana Penelopa veze, a po noći para svoj vez. Duboko u sebi zna da će se njezin muž vratiti. Penelopa je simbol prave ljubavi, vjernosti, strpljenja. Njihov sin Telemah također vjeruje da će se otac jednog dana vratiti te ih spasiti od prosaca koji su zarili svoje pohlepne ruke duboko u njihov dom. Lutajući morima Odisej susreće mitska bića koja pobjeđuje snagom i umom. Naposljetku se vraća na Itaku. Prerušava se u prosjaka i u toj ulozi otkriva vjernost svojih slugu i nadu za povratkom Odiseja. Sin ga prepoznaje, kao i Penelopa. Odisej ubija sve prosce i na kraju se otkriva narodu Itake. Konačno, Odisej uspijeva i dolazi do svog cilja, spašava se nakon godina lutanja.

Odisejev put možemo poistovjetiti s našim životom. Svi imamo neki cilj, neko utočište kojem težimo. Moje putovanje započelo je završetkom osnovne škole. Djetinjstvo provedeno na otoku, u maloj sredini, prekinuto je odlaskom iz rodnog kraja u grad. Grad u koji sam do tada odlazila zbog obveze, većinom s uzbuđenjem. Uzbuđenje je trajalo koliko i izlet, najčešće samo dan ili dva. Ono što me tada čekalo nije bilo uzbuđenje već strah. S mladim četrnaest godina krenula sam u svoju trojansku borbu. Borbu s novom sredinom, širokim cestama, velikim gradom, novim ljudima, drugačijim stilom života, uopće životom bez topline doma i bližnjih. Dolaskom u grad postala sam svjesnija svih čari i ljepota rodnog kraja, ne lakog, ali sigurno ljepšeg života na otoku. Pronašla sam svoju Itaku koja je bila duboko u meni, skrivena, nesusjesna da će uskoro postati moja najveća čežnja. U mojoj borbi s dačkim domom, školom i velikim gradom bilo mi je kao i Odiseju s mnogo prepreka. Uz nove uvjete i zahtjeve sredine ponekad sam osjećala kao da se gubim. Neizmjerena čežnja i želja za povratkom održali su me. U početku su se moji dani svodili na iščekivanje vikenda i molitvi za lijepo vrijeme na moru. Ako bi samo malo jače zapuhao vjetar, veza s mojim rajem postala bi nemoguća. Tada mi se tjedan činio dug kao godina, dani su sporo prolazili, ponekad je izgledalo da im nema kraja. Mnogo sam razmišljala, borila se sa sobom, postavljala si razna pitanja, mogu li ja to, hoću li uspjeti, a potom bih se ohrabivala. Nisam se htjela predati. Evo, još sam tu. Moja želja nikad nije ugasla, ali sam je ipak uspjela primiriti. Postavila sam Itaku kao neki cilj do kojega uvijek mogu doći uz malo truda i napora, ali u koji sam uvijek dobrodošla. Moram nešto pretrpjeti ako želim uspjeti. Sada to mogu primijeniti na sve u životu. Moje predivno razdoblje u dačkom domu zovem velikom školom jer sam naučila biti samostalna, zadržati svoje mišljenje i boriti se,

tolerirati. Prije svega naučila sam živjeti u zajednici. Ovdje je svaka djevojka posebna na svoj način, svaka dolazi iz nekog drugog kraja Lijepe Naše, drugačije se oblači, nema ni jednu dodirnu točku sa mnom, a ipak smo zajedno u sobi. Ovdje sam shvatila u pravom smislu poslovice „Sto ljudi, sto čudi“. Zahvalna sam na iskustvu koje sam dobila u Domu. Gimnazija mi je prenijela vještine i znanje, a Split me potakao da još više ljubim svoju Velu Luku. Stekla sam mnoga prijateljstva koja su mi uvelike pomogla prebroditi razdoblje mog traženja sebe. Na kraju, kada se prisjećam protekle četiri godine vidim samo lijepe trenutke, uspomene koje će zauvijek biti tu. I pobijedila sam, pobijedila sam sebe i svoje strahove.

„Veni, vidi, vici“. Upravo tako završava moja Odiseja. Od straha i grča do pobjede.

I ja sam, kao i Odisej, hrabra i mudra jer ipak ne može svatko izdržati i uspjeti na ovakav način. Međutim, onaj tko je hrabar i proba, pronađe svoju Itaku i svoj mir. Pronađe utočište koje ga tjera da izdrži jer zna što ga čeka na kraju puta.

Svi bismo se trebali više odvažiti i što češće to raditi jer Itaka nije ništa drugo nego dio nas koji će uvijek biti tu.

Vita Oreb

Motiv psa u književnosti

Poslovica kaže da je pas najbolji čovjekov prijatelj, životinja najbliža ljudima po emocionalnoj povezanosti. Pas je simbol vrijednosti, odanosti, požrtvornosti, inteligencije i mnogih drugih vrлина. Njegova uloga u društvu je mnogostruka: čuvar, pratilac, pastir, zaprega za saonice, vodič za slijepce, terapijski pas, lovac, i još mnogo više. Unatoč svemu na neke ljude je ostavljao sasvim suprotan dojam pa se tako razvila i kinofobija - bolesni strah od pasa.

Pas se često spominje u povijesti. Motiv psa pronalazimo u pjesmama, umjetničkim djelima, na freskama i skulpturama. U staroegejskoj kulturi bio je simbol kulta (uz mačku), po njemu su prikazivali boga Anubisa. U grčkoj mitologiji se susrećemo s troglavim psom Kerberom, čuvarom podzemnog svijeta (Hada), antički Rim ima svoje svete pse, takozvane „Čuvare Vulkanove pećine“. Kod Kineza je simbol radosti i sreće. U njihovoj kulturi se spominje takozvani Fu pas koji štiti dom od negativne energije, a kao horoskopskom znaku pripisuju se osobine poput ljubaznosti, odanosti, snalažljivosti i velikodušnosti. Kada se javlja u snovima, psa povežemo s prijateljstvima koja mogu biti stavljena na kušnju i označavaju našu animalnu prirodu. U kršćanstvu pas se smatra nečistom životinjom, ali ipak mu se dodjeljuje status životinje koja simbolizira vjernost i budućnost.

U suvremenoj književnosti pas se često povezuje s nedovoljno socijaliziranim likovima ili onima koji se suočavaju s velikim izazovima, pa im pas kao suputnik daje utjehu i razumijevanje, na primjer u knjizi „Mi Djeca s kolodvora Zoo“. U nekim su djelima psi glavni protagonisti, predočitelji problema u društvu, često prikazivani kao heroji, na primjer „Smisao života jednog psa“, „Bijeli oćnjak“, „Tibuktu“.

U hrvatskoj književnosti poznat je roman Stjepana Tomaša „Pas koji je čitao s usana“. Radnja se temelji na psu mješancu kojeg se pogrdno naziva „avlijaner“. On je pas koji dobro razumije govor ljudi i traži obitelj koja bi ga udomila.

Issa Čudina

U DOBROM DRUŠTVU

Ljudi koji čitaju su ljudi koji sanjaju

Kako spojiti ugodno i korisno? Trebaš samo otkriti koji žanrovi i teme su pravi za tebe.

Već šest minuta zanimljiva čitanja odvojiti će te od vreve života. A što tek može učiniti čitanje cijele knjige ili gledanje dobrog filma?

Preporuke za knjige i filmove u izboru
Antonije Grljušić.

FILMOVI

Hidden Figures

(biografski/ povijesni/ drama, 2016.)

Hidden Figures biografska je drama o afro-američkim matematičarkama koje su NASA-i omogućile pobjedu u svemirskoj utrci SAD-a i SSSR-a u drugoj polovici dvadesetog stoljeća. Tri glavne junakinje, Katherine Johnson (Taraji P. Henson), Dorothy Vaughan (Octavia Spencer) i Mary Jackson (Janelle Monae), obavljaju po-

sao računarki, posao koji će uskoro zamijeniti novo IBM-ovo računalo. Posao je to za koji su zadužene isključivo Afroamerikanke smještene u posebnom dijelu ogromnog svemirskog instituta. Sve su one sada svjesne da se, žele li tu ostati, moraju učiniti nezamjenjivima. To im naposljetku i uspijeva – jedne su od ključnih osoba zadužene za uspješno lansiranje astronauta Johna Glenna u svemir. Film bez suzdržavanja razotkriva institucionalni rasizam i seksizam Amerike 1960-ih godina, ali istovremeno ne manjka optimizma i inspiracije svim ljudima koji se nalaze u sličnoj situaciji, podređenom položaju ispod granica dostojanstva i ljudskosti.

Van Goghov misterij

(animirani/ biografski/ kriminalistički, 2017.)

Van Goghov misterij prvi je dugometražni animirani film stvaran čak šest godina. Nakon što je sni-

9 OSCARS NOMINIRAN ZA NAJBOLJI ANIMIRANI FILM

mljen na uobičajen način, svaki je kadar ručno oslikao preko sto umjetnika. Ako vas sama ta činjenica ne navede da ga pogledate, možda vas do kraja preporuke i uvjerim. Film na jedinstven način prikazuje kompliciran život i kontroverznu smrt Vincenta van Gogha (Robert Gulaczyk), jednog od najcjenjenijih umjetnika u povijesti. Mladi Armand (Douglas Booth), sin seoskog poštara, ima zadatak dostaviti posljednje umjetnikovo pismo rođaku Theu te doznajući da je ovaj umro, traga za drugom osobom kojoj bi ga mogao uručiti. Armandova potraga upoznaje nas s brojnim licima poznatih slika te otvara misterioznu pozadinu posljednjeg razdoblja van Goghova života. Slikar je i sam rekao: „Istina je, ne možemo govoriti drugačije nego svojim slikama.“ Upravo to i jest ovaj film. Vincentova priča u njegovim slikama.

U divljini

(drama/ biografski, 2007.)

Adaptacija knjige Jona Krakauera "Into The Wild" priča je o životu i smrti mladog američkog avanturista Christophera McCandlessa (Emile Hirsch). Christopher se, shvativši da fakultet čovjeka ne čini pametnijim, odlučio udaljiti od civilizacije i provesti neko vrijeme putujući zemljom kako bi se pripremio za konačni test izdržljivosti, život na Aljasci.

Priča ide isprekidano, a Christopher, ili kako samog sebe proziva, Alexander Supertramp (Superskitnica), nam sve događaje prepričava kroz pisanje dnevnika iz olupine prastarog, „čarobnog autobusa“ koji će postati njegovim domom, mjestom gdje će provesti najsretnije i najočajnije dana svog mladog života. Tijekom svojih putovanja susreće mnoštvo različitih likova na čije živote utječe i više nego je mislio. Neumorni Superkitnica na putu je pronašao ono što je tražio; iskustvo golog života i čovjekovih granica. Dobio je odgovore na pitanja koja kod mnogih od nas nikada neće biti ni postavljena, bio je apsolutno slobodan.

Bježi

(horor/ misterija/ triler, 2017.)

Horor Bježi zastrašujuća je, napeta i crnim humorom prožeta priča koja obrađuje temu rasizma na nov i svjež način. Mladi Afroamerikanac Chris (Daniel Kaluuya) sa svojom djevojkom Rose (Allison Williams) tijekom vikenda odlazi na udaljeno imanje kako bi se upoznao s njezinim roditeljima. Njihovo pretjerano uslužno ponašanje Chris u početku tumači kao nervozni pokušaj ublažavanja činjenice da se njihova kći zabavlja s tamnopotim mladićem, ali kako vikend odmiče, otkriva niz pojedinosti koje ga vode do zastrašujućih događaja koje nije mogao niti zamisliti. Ostatak doznajte sami!

Atomska plavuša

(akcijski/ misterija/ triler, 2017.)

Da! Postoji akcijski film čiji glavni glumac nije Jean Claude van Damme ili neka druga nauljena muškarčina. Ulogu razbijačice ovoga je puta preuzela Charlize Theron kao britanska tajna agentica Lorraine Broughton. Berlin 1989., godina rušenja Berlinskog zida. Lorraine dolazi kako bi zajedno s Davidom Percivalom (James McAvoy), agentom koji se u Njemačkoj već udomaćio, razotkrila špijunski lanac odgovoran za smrt jednog tajnog agenta i pronašla popis dvostrukih špijuna prije nego padne u ruke KGB-a. Popis, prava atomska bomba podataka koja bi mogla produžiti Hladni rat za još četrdeset godina, naposljetku dolazi upravo do osobe do koje ne bi trebao doći, ali kako to uvijek biva, glavna junakinja spašava situaciju. Film je prepun žestoke ženske akcije i preokreta radnje, a atmosferu dodatno pojačavaju hitovi New Ordera, Nene, Davida Bowieja, The Clash i ostalih, obrađenih na prikladan i zanimljiv način.

KNJIGE

Murakami, Haruki, 2009. Norveška šuma.
Vuković & Runjić. Zagreb.

Norveška šuma je roman Harukija Murakamija, kulturna knjiga koja je sve donedavno bila najveći japanski bestseller uopće. Priča je to o sazrijevanju u 60-ima, prožeta melankolijom i humorom. Čuvši pjesmu Beatlesa, Norwegian Wood (Norveška šuma), Toru Vatanabe sjeti se svoje prve ljubavi Naoko, djevojke svoga najboljeg prijatelja Kizukija. Istoga trenutka u mislima se vraća u prošlost kad je prije gotovo dvadeset godina u Tokiju provodio studentske dane, izgubljen u svijetu tjeskobnih prijateljstava, ljubavi, strasti, gubitaka i žudnje, u vrijeme kad je u njegov život umarširala neobuzdana mlada žena po imenu Midori i on je morao birati između budućnosti i prošlosti. Kod Murakamija ništa nije samo „obično“, pa tako ni njegove ljubavne priče; on je majstor bez premca; suptilni poznavalac ljudskog srca, dilema i strasti koje donose ljubavni jadi.

Palacio, R.J., 2016. Čudo.

Fokus komunikacije. Zagreb.

Razdoblje sazrijevanja. Duga cesta s mnogo sporednih ulica. Ipak, u onog glavnoj svatko od nas želi pripadati nekom krugu prijatelja i vršnjaka koji će ga prihvatiti, s kojima će moći dijeliti svoje sretne i manje sretne trenutke.

August je desetogodišnji dječak koji živi s teškim genetskim poremećajem zbog kojeg od rođenja ima unakaženo lice.

Nakon dvadeset osam operacija zbog kojih nikad nije mogao normalno pohađati školu, s deset godina ga roditelji ipak upisuju u peti razred osnovne škole. Auggie u školu kreće s puno straha i nevjerice i boji se kako će svakodnevno biti izložen pogledima, zgražanju i komentarima svojih školskih prijatelja. Stvar je u tome da je Auggie zapravo običan dječak s neobičnim licem. No, može li uvjeriti kolege da je isti kao i oni, unatoč tomu kako izgleda?

U njihovom svijetu dopušteno je gotovo sve i to je njihova najveća ljepota.

Pripovijest o japanskoj animaciji

U čemu je tajna velikog utjecaja animea na zapadnjačku kulturu? Možda zbog pažnje usmjerene na detalje ili zbog krupnih izražajnih očiju koje lako i prepoznatljivo opisuju široki spektar emocija. Animei nastoje biti napetiji, inteligentniji, ponekad morbidniji, često i smješniji od drugih tipova serija. Anima rječnikom srce se kaže kokoro

Tekst: Issa Ćudina

Ilustracije: Ivana Lozančić, Josipa Lozančić, Tereza Šestanović

Prije otprilike četiri godine otkrila sam nešto posebno, nešto što je zauvijek promijenilo moj život i kod mene ostavilo trajnu apokaliptičnu ovisnost. Riječ je o japanskoj animaciji, to jest anime-ima koji po svom sadržaju predstavljaju nešto sasvim novo u medijskoj industriji. Razlog tomu je raznolikost tema i žanrova koje nude serijali i filmovi kreirani u japanskim studijima. Razlikuju se po osobitom prikazivanju stereotipa ili uvođenju dosad neispričanih priča koje niste čitali ni u najboljim romanima. Zbog ambicioznog i ozbiljnijeg sadržaja namijenjen je starijoj publici. Većina također ima predivnu animaciju s likovima prepoznatljivog izgleda: velike oči i prikazivanje neprirodnog izgleda koji je u takvom svijetu normalan bez obzira radi li se o slice of life ili natprirodnim anime-ima. Odnosi se na raznobojnost i unikatnost dizajna likova s kosom šiljastom na vrhovima čiji su izgled i izbor boje dizajneri pustili mašti na volju. Njihovi svjetovi, odnosno scenografija prikazana je realistično uz puno detalja i zvučnih efekata. Japanci su pedantni i sitničavi do te mjere da se sjete u krupnom planu, u sceni noći, iznad kućnog praga prikazati mušice kako lete oko lampe ili dočarati ljeto uz oglašavanje cvrčaka. Poigravaju se sa psihom uz čestu retrospekciju u kojoj nas radnja uzbuđuje i emocionalnom promjenom likova koji su karakterizirani na temelju glavnih dinamika koje su stekli na životnom putu. Svaki anime je popraćen uvodnim i završnim špicama koje obiluju dobrim

Tereza Šestanović, Son Goku

pjesmama i svakako ćete ih skidati na svojim mobilnim uređajima.

Postoje i loše stvari kod ovakve animacije. Svaki anime ostavlja velik utjecaj na gledatelja, pa ga ne bi trebala gledati mala djeca (što naravno ne vrijedi za sve jer postoje baš takvi žanrovi koji su namijenjeni njima, a nazivaju se kodomo). Dobar dio serijala sadrži likove koji su iz nekog razloga psihopati ili imaju nekakav težak psihički poremećaj zbog kojeg se ponašaju kao sociopati. Također može prikazivati i ilegalna ponašanja kao što su masovna ubojstva uz hektolitre krvi, nenormalne virtualne svjetove, seksualne različitosti, verbalno i psihičko nasilje, zlostavljanje životinja, konzumiranje ovisničkih supstanci, kockanje, pedofiliju, crno tržište i mnoge druge mračne teme čiji je cilj prikaz slike društva. Mana je i što zbog nagomilanih fanova koji su postali ljudi za nekim od anime klišeja i likova s bolesnim stereotipima, industrija sve više propada jer reproducira serije bez ikakve posebne radnje sa samo korištenim istim motivima radi zadovoljavanja potreba takve publike. Zato sve više gubi na kvaliteti novaliteta koji danas izlaze u nenormalnoj količini (četrdeset animea na tjedan). Među takve spada nagomilavanje bezveznog humora, glupo ponašanje likova, fun service, yandere i tsundere likovi, incesting, yaoi i yuri scene, pobjeda glavnih likova bez obzira ako je protivnik i deset puta jači od njih ... Neke serije koje su rađene prije završetka mange nađu se u problemu da ju i stignu pa su prisiljeni na najveći grijeh u anime industriji, a to su filteri zbog kojih se neke serije

Ivana Lozančić, NN

čine kao da traju cijelu vječnost, broje prekomjernu količinu epizoda, a vjerojatno nikada neće ni završiti. Najbolji primjer za to je serijal *Naruto* koji sadrži preko 700 epizoda od kojih je 40% filerskog sadržaja. Počeo se prikazivati 1999. godine, a tek se nedavno završio. Zar je to stvarno potrebno?

Na našem prostoru japanska animacija nije prikazana na adekvatan način i iz tog razloga neki ljudi nazivaju anime crtićima za djecu ili ih ne shvaćaju ozbiljno. Naime, većina onih koji su sinkronizirani i prikazivani na našoj televiziji i jest za djecu. Istina je da je većina animea loše ili prosječne kvalitete, no postoji mnoštvo gledljivih naslova koji vrijede potrošenog vremena jer potiču na razmišljanje o životu i ostavljaju snažan dojam, zaviru duboko u svaku raspravu i temu zbog koje se zaista zapitamo što se zapravo krije iza prave definicije dobra i zla. Baš iz tog razloga takvi nemaju konkretan završetak već ostavljaju radnju nedovršenu, a na nama je da sami nastavimo.

Anime gledam zato što sam pronašla žanrove koji mi odgovaraju. U moru raznolikosti animea svatko može pronaći nešto za sebe i koristiti barem kao razbibrigu. Svaka epizoda traje manje od pola sata. Za-

Josipa Lozančić, Itachi Uchiha

mka je što možete potrošiti sate i sate dok ne odgledate cijelu seriju zato što većina epizoda bude toliko napeta i završava upravo na najzanimljivijem dijelu, a to opet stvara određenu ovisnost. Svatko zna svoju granicu.

Neki od animea koji su se meni svakako svidjeli su: *Charlotte*, *Death parade*, *Brynhildr in the darkness*, *Elfen lied*, *Rumbling hearts*, *Attack on titan*, *Death note*, *Shiki*, *Akame ga kill*, *Future diary*. Ako vam se gledaju malo duži, onda preporučujem *Naruto* i *Mermaid melody*.

Ne brinite, imate što gledati.

„Pjesnici su čuđenje u svijetu.“ Antun Branko Šimić

**Neki nas umjetnici posebno nadahnjuju,
u njihovom stvaranju i izvedbi uživamo.**

Moj svijet - Mendelssohn

Osjećaj kada sjednem za klavir nešto je neopisivo. Kao da dobijem neku snagu. Preplavi me kada gledam u crno-bijele tipke pred sobom i znam da znam svirati, da ono što osjećam mogu izraziti glazbom, da svako raspoloženje i misao mogu pretočiti u nešto lijepo. Dok sviram, ono sam što jesam, predajem sebe notama i utonem u svoj svijet. Ne trebam se skrivati, bojati. Osobito dok sam u društvu Mendelssohna. Nastojim cijelu sebe dati skladbi, trudim se osjetiti svaku notu. Jednostavno, kada počnem svirati dogodi se neki klik, spojim se s melodijom, melodija postane ja, postane moji osjećaji, ponese me u MOJ SVIJET. Kao i osjećaji, i taj je svijet ponekad sretan i zaigran, a ponekad tužan i tmuran... Ma kakav god da je proživljavam ga kroz skladbu. U Mendelssohnovoj skladbi mi se sviđa mirnoća i melodija. Sviđa mi se što, iako je sve zapisano, „šifrirano“ ipak ostaje prostora za mene, da melodiji darujem osobnost, karakter. Mendelssohn mi ostavlja mjesto za vlastitu interpretaciju.

Upravo je to moć i tajna glazbe: u nju moraš unijeti sebe i istinski osjećati ono što sviraš, uvijek dati

Iva Krilić, Felix Mendelssohn

najbolje od sebe, jer ako glazbu izvodiš suzdržano i u grču ispada isprazno. Svaka skladba koju sviraš neka postane tvoja, ti odlučuješ u što ćeš je pretvoriti.

Jednom mi je profesorica rekla da kada naučiš „upravljati“ klavirom to je nešto posebno, to je trenutak kada shvatiš da si gospodar, da vladaš situacijom. Taj doživljaj se ne zaboravlja. Stvar je samo u tome da odlučiš što želiš, da izabereš: publika ili glazba.

Želiš li cijeli život biti u strahu od publike i onog što će drugi reći ili želiš stvarati glazbu? <3<3

Anita Vudrag

Anita za klavirom

Samo je jedna kraljica

Kako bih voljela da je mogu dotaknuti. Ma koga ja zavaravam. Kada bih je barem mogla vidjeti. Tu, na metar ili dva, kilometar, u daljini, na samom rubu horizonta kao malu mutnu prikazu. Na sekundu. Ma ne, previše bih si dala za pravo toliko dugo promatrati takvu uzvišenu pojavu. Kada bih samo u mahu pogledom okrnula njezin lik, tamo negdje na ivici svega, živog i neživog, kada bih samo... da znam da je to uistinu ona... kada bih samo mogla, dodala bih još jedan dio slagalici svog života. Ako se nekome stvarno divim onda je to Janis. Žena koja ruši predrasude, koja pjeva s tolikom dušom, koja mijenja svijet. Njezina glazba ima posebnu moć. Stvara nekakvu nadrealnu snagu. Osjećaš kako ti energija kola žilama i daje ti osjećaj nepobjedivosti. I to joj zaista uspijeva jer nije ju briga koliko će zaraditi, već cijelu sebe unosi u ono što radi. Mnogi joj nisu vjerovali, ismijavali su je... „Nije rock za ženu“ i slične stvari. I kako pored svega toga i dalje uporno raditi ono što voliš? Koliko snage treba imati za to? Boriti se sa svim tim predrasudama? Ponovno pasti pa ustati? Stvarno treba biti dovoljno hrabar i raditi stvari koje volimo radi sebe. Kada izađe na pozornicu i počne pjevati, ona odleti u neku drugu dimenziju i nama kroz pjesmu donosi jedan dio tog zamišljenog svijeta. Koliku moć moraš imati da postigneš takvo nešto? Janis mi je jedna od najvećih uzora u životu. Kroz njezinu glazbu sam shvatila da te nekakve loše riječi upućene tvom radu ne smiju slomiti, već trebaju biti samo povod da ideš dalje i stvaraš još. Naučila me da, ako se nekome ne sviđa tvoj rad, to ne znači da ne valja, jer ipak nemaju svi urođen taj „klik“ kojim ih u svakom trenutku možemo baciti u trans. Ponekad ne ovisi sve o nama, ponekad je važan ishod sudbine. Sve je relativno. Janis je posebna jer mijenja i preokreće razdoblje u kojem je stvarala na neku novu razinu. Podsjeća nas na to da smo u suštini svi jednaki i da možemo raditi što god poželimo, samo nam treba malo više hrabrosti.

Iva Krilić

Iva Krilić, Janis Joplin

Glazba je ogledalo duše. Imale su je sve poznate kulture na planeti Zemlji. Manifestacija je života koja unosi duh u sve što takne. Ona je emocija, moć, pokret, lijev.

Kad se sjetim suza krene, zamirišu uspomene

Sunčan dan. S bratom ispred kuće igram košarku. U Sjednom trenutku tata se vraća iz kupovine, parkira i doziva nas. Mislila sam da mu treba pomoći nositi stvari iz auta, ali kad sam se približila vidim da u ruci drži nešto bijelo. Opet mislim: neki papiri, računi možda. No, kada smo stigli do njega pruža mi to nešto bijelo i smješka se zagonetno. Gledam u papir i kada mi je došlo do mozga što držim u ruci, mislila sam da sanjam. U ruci mi je karta za koncert Marka Perkovića Thompsona! Ostala sam bez teksta. Silno sam željela ići na njegov koncert, i evo, želja se ostvaruje. Ne vjerujem svojim očima i provjeravam još jednom. Da, na karti piše: Thompson, Poljud, tribina Istok, nedjelja 30.6. u 21 sat. Presretna sam. Grlim tatu i zahvaljujem tisuću puta.

Za mene je ta karta značila blago. To je dio mog života, djetinjstva. Odrasla sam uz njegove pjesme. Kada sam sretna, slušam Thompsona. Kada sam tužna i kada se čini da ništa nema smisla, kada pucam po šavovima, stavim slušalice i pjevam uz Thompsona. Odbrojavala sam dane do koncerta. Preslušavala sam pjesme po stotinu puta i zamišljala kako će to izgledati uživo.

Dan koncerta. Krenuli smo, cijela obitelj: mama, tata, brat i ja. U automobilu smo se zagrijavali uz poznate stihove: Dan dolazi, Geni kameni, Vjete s Dinare. Pjevali smo u glas. Pred ulazom u Split počele su gužve, sve je

puno automobila i posjetitelja, stvorila se kolona. Zabrinuta sam kako ćemo se približiti stadionu. Unatoč mojim brigama stigli smo čak kupiti rekvizite prije početka koncerta. Uzeli smo majicu i zastavu s natpisom „Ora et labora“. Dok sjedimo na tribini i čekamo početak, u zraku se osjeća nestrpljenje i želja. Stadion je pun kao šipak, ali ljudi i dalje naviru u koloni.

Svjetla su se ugasila. Samo je dio pozornice ostao osvijetljen. Na nju su stupili Ike i Ivan Ivanković. Koncert je počeo. Pozornica se punila drugim izvođačima, a publika je s nestrpljenjem očekivala Marka. Kada se on pojavio sve je „krenulo“. Stadion je disao kao jedno. Svaku smo pjesmu pjevali u jedan glas. Zajedno, i stari i mladi, snažno, s puno ljubavi, od početka do kraja. Svi povezani nekom nevidljivom niti. Svi s istom željom, s istim sjajem u očima. Kako je koncert tekao, emocije su rasle: suze, smijeh, poljupci. Atmosfera do usijanja. Zatim su krenule pjesme: Lijepa li si, Vjete s Dinare, Bojna Čavoglave, Moj dida i ja, Prijatelji...

Nakon puna tri sata pjevanja, na putu kući, u srcu su odzvanjali snažni i dragi stihovi. I danas, kada na televizoru vidim snimku s koncerta, izvire iz mene lavina riječi i osjećaja o tom neopisivom doživljaju. Osjećaji zajedništva, ljubavi, ponosa, domoljublja koje sam otkrila na Thompsonovom koncertu zauvijek će ostati zapisani i zapečaćeni u mom srcu.

Dosta je vremena prošlo od tog koncerta, a čini mi se kao da je bilo jučer.

Anita Vudrag

Thrill Blues Festival

Već je bila sredina lipnja kada sam vidjela plakat: Thrill Blues Festival – Trilj, 14. srpnja. Već se dosta govorilo o tome i nagađalo se tko bi sve mogao nastupati pa sam i ja odlučila posjetiti festival. Na dan festivala, sa sestrama sam otišla na radionicu organiziranu u sklopu festivala, a vodio ju je Boris Hrepić. Ponešto sam znala o bluesu, ponekad sam ga slušala, ali željela sam naučiti više: gdje je i kako počeo, tko su najveći majstori bluesa. Sve sam to i naučila, i još puno više. Najbolji dio radionice bio je kada je Hrepa završavao sa svojom ekipom pa im se još i pridružio Eric Sardinas, zvijezda festivala. Nakon svirke napravile smo nekoliko selfija s Ericom i malo smo porazgovarali. Bile smo jako uzbuđene. Upoznale smo i bubnjara njegovog benda. Razgovarajući s njima, stekla sam dojam kako su zapravo sasvim jednostavni ljudi, neopterećeni slavom, imaju svoj stil života i, kao i mnogi drugi obični ljudi, namučili su se da bi stekli to što danas imaju. U mojim očima oni su zvijezde, ali oni se ne smatraju takvima. Za sebe kažu da su ljudi koji rade ono što vole, stvaraju dobru glazbu i potpuno joj se predaju. Uistinu se da primijetiti koliko stvarno uživaju u glazbi, s koliko joj se emocija predaju i koliko su dobri u tome što rade. Glazba kao da izvire iz njih.

Večernji je koncert bio u parku. Nastupali su: D Bluz, Ozone, Hal, Light Under Black Mountain i Sunnysiders.

Anita s bratom Robertom i sestrama Lucijom i Petrom u društvu Marka Perkovića Thompsona, travanj 2017.

U društvu s bubnjarom Eric Sardinasa

Provukle smo se do prvog reda i uživale do kraja koncerta. Pjesme koje smo znale pjevale smo iz svega glasa, a one čije riječi nismo znale pjevalo je naše tijelo ljuljajući se u ritmu. Svi su bendovi odlično svirali, a vrhunac je nastao kada je na pozornicu došao Eric Sardinasa i s bendom počeo redati hitove. Svaka je pjesma nagrađena dugotrajnim aplauzom. Večer je bila nabijena emocijama. Koncert je trajao do dugo u noć. I dugo nakon koncerta u ušima su mi odzvanjali zarazni rifovi. Bio je to koncert za pamćenje.

Zanimljivosti o Ericu Sardinasi:

- Naučio je svirati po sluhu

- Ljevoruk je

(oh, koja slučajnost - i ja sam ljevoruka)

- Njegovi idoli su Robert Leroj Johnson i Elmore James

- Na leđima je tetovirao „Respect tradition“, kaže da su mu te riječi životni moto jer, kamo god da krene uvijek se vraća korijenima, a svaki čovjek treba poštovati tradiciju i korijene.

Anita Vudrag

Techno i Martin Garrix

Malo je vjerojatno da biste iz prve pogodili da slušam techno ili bilo što što ima ikakve veze s technom, ali „Ne sudite knjigu po koricama“. Techno je jednostavno vrsta glazbe kao i svaka druga. Nekoga opušta Mozart i prebiranje po klaviru, mene Garrix i miksanje na mikseti.

Još od malih nogu želim stajati u neosvijetljenom kutku disko kluba miksanju pjesme na laptopu i mikseti, tresti glavom s golemim slušalicama držeći ih samo na jednom uhu. Ja sam u toj glazbi pronašla sebe, u njoj se osjećam prihvaćeno. Slušam i druge žanrove, ali techno je jednostavno moj žanr.

U svijet tehno glazbe ušla sam uz Davida Guettu. S vremenom je on postao jako popularan i sve više mladih se okušavalo u technu. Zatim sam kroz glazbu upoznala

Martina Garrixa i postao je moj idol. Rođen je kao Martijn Garritsen u Amstelveenu u Nizozemskoj 14. svibnja 1996. godine.

Impresionirao me jer je već u svojim tinejdžerskim godina snimio prvi mix i ušao u svijet slavnih. Njegova prva pjesma bila je „BFAM“, 2012. godina. Proboj je doživio godinu dana kasnije s vlastitim solo albumom „Animals“ koji je objavljen 16. lipnja 2013. od izdavačke kuće „Spinnin Records“. Već u rujnu iste godine izdao je remix „Projekt T“ koji u originalu izvode Dmitri Vegas, Like Mike i Sander van Doorn. Remix je vrlo brzo postao broj 1. U 2013. se također pojavio na popisu Top 100 DJ pod rednim brojem 40. Godinu je zaključio objavivši „Wizard“ u suradnji s Jayom Hardwayom.

U 2014. godini bio je njegov prvi nastup na Ultra Music Festivalu gdje je izveo nekoliko novih i neobjavljenih pjesama uključujući suradnju s Francisom, Hardwellom i Afrojackom. Te iste godine objavio je pjesmu s Motijem pod nazivom „Virus“. U suradnji s Afrojackom nastaje pjesma „Turn up the speakers“ koja je premijerno izvedena na UMF-u u Splitu. Novi singl „Do not look down“ izdao je 17. ožujka 2015. godine.

Playlista moji omiljeni hitovi:

2012. godina:

J. Jordan & M. Garrix – BFAM

M. Garrix & S. Stereo – ITSA

M. Garrix – Keygen

2013. godina:

M. Garrix & J. Hardway – Error 404

M. Garrix – Animals

M. Garrix & J. Hardway – Wizard

2014. godina:

M. Garrix & Firebeatz – Helicopter

M. Garrix & Moti – Virus

M. Garrix & Afrojack – Turn up the speakers

M. Garrix – Proxy

2015. godina:

M. Garrix – Forbidden Voices

M. Garrix ft. Usher – Do not look down

M. Garrix – Paison

M. Garrix ft. J. Mylo & Mesto – Bouncybob

2016. godina:

M. Garrix ft. John & Michel – Now that I have found you

M. Garrix & Bebe Rexha – In the name of love

M. Garrix & Matisse & Sadko – Together

M. Garrix ft. Dua Lipa – Scared to be lonely

Mija Sabljčić

InMusic 2017

Lipanj u Zagrebu. Grad je pun ljudi s narukvicama InMusic festivala – naši, rekle smo Mila i ja i pratile ih od tramvajske stanice do Jaruna. Uz jezero ljudi se sunčaju i ne rade apsolutno ništa. S druge obale dopiru zvuci The Legendary Shack Shakersa. Ne znam broj kojim bih opisala koliko smo uzbuđene nas dvije, umorne od putovanja, sunca i gladi. Sjedimo u hladu, hamburger i Throes + the Shine na OTP pozornici. Sve je tako živo, ugodno, opušteno. Rundek nastupa na glavnoj pozornici. Čim je izašao na binu, uzeo u ruke mikrofon, pozdravio nas i zapjevao, odveo nas je valjda na drugi planet. Kako drugačije opisati osjećaj bez težine, stotine ruku u zraku ispunjenim opipljivo kreativnom melodijom, stihovima? Dvije Amerikanke i Francuskinje ispred nas nemaju pojma o čemu se radi i što to desetak ljudi izvodi na pozornici, ali njih, kao i sve ostale, nije briga. Kao da moraju znati, dovoljno je samo pustiti glazbi da te ponese, potpuno se prepustiti ritmu. Prekratko je trajalo. Što se mene tiče mogao je pjevati satima. Nakon njega nestrpljivo smo dočekali Arcade Fire. Kad su se Kanadani pojavili na sceni, publika je iz sebe izbacila svu moguću energiju, kao da govori: „Svirajte do sutra, spremni smo!“. Zaista, Arcade Fire eksplodirali su tolikom kreativnošću i pozitivnim vibracijama da smo se svi vratili šatorima i apartmanima sa zadnjim atomima energije, bolesnim osmijesima na licima i stihovima Everything now u glavama još dani. Drugi dan festivala bio je za Milu i mene dan oporavka, opuštanja ispod bilo kojeg slobodnog stabla uz hamburger i pivo. Lutale smo naokolo, prepričavale jedna drugoj jučerašnje događaje kao da uopće nismo cijelo vrijeme bile zajedno,

ali mislim da smo bile toliko uživljene da nas jednostavno nije bilo briga. Alt-J su bili skroz OK, makar bilo bi manje zanimljivo da grupa otkaćenih Poljaka blizu nas nije izvodila svakojake gluposti i bacala po zraku one suhe okrugle krekerke (???) od riže, nekakva inside-joke vezana uz bend. Uspjele smo skoknuti i do Teslinog tornja, Šume Striborove te štanda s majicama (Jasmina je u prethodnom Poletu napisala, a i ja ću ako niste pročitali njezin doživljaj InMusica – majice bendova kupite što prije ako želite pronaći svoju veličinu!). Highlight večeri bili su Kings of Leon. Jedva smo se uspjele probiti do sredine publike, kao da se pola festivalaca okupilo ispred glavne pozornice. Skakali smo (koliko nam je to bilo dopušteno od strane mladog, malo je reći uzavrelog para ispred nas) i urlali na poznate stihove Sex on Fire, Waste the Moment, Use Somebody i tko zna koliko još hitova prije nego što su nas pozdravili i nestali iza pozornice. Bogu hvala na Cammeu i blaženom krevetu naše sobe u Altisu. Nikada neću zaboraviti koliko gore i trnu noge nakon sati i sati skakanja, hodanja, plesanja... Treći dan započeo je oblacima koji su se pretvorili u kišicu pa najveći prolom oblaka ikada. Što je festival bez kiše? Martensice su već lagano poprimile smeđu boju Save, blata i lokvica. Ne smeta nam – treći, ujedno i posljednji dan InMusica dan je kad nastupaju bolesno dobri Kasabian, oni kojima se najviše veselim i za koje sam spremna ispucati svu snagu. Od njih nas je dijelilo par dugih sati koje smo ispunile tumananjem naokolo da bi se na kraju smjestile na suhu travu pod šatorom točno preko puta glavne pozornice na koju su taman bili izašli Flogging Molly. Nasmijavali su nas i napunili nam baterije energičnim, veselim irskim pjesmama na neki floggingmollyjevski način, kako da to drugačije nazovem? Na vrijeme smo krenule i našle se u prvim

redovima za Kasabian. Čovječe, nikako da počne. Ekipa oko nas opet je vrhunska, pjevamo Wonderwall Oasis-a i Lennonovu Imagine kako bismo ubili one posljednje minute. Onda se odjednom gase svjetla, a na pozornici otkucava ljubičasto-zeleno srce. Leicesterovci izlijeću na binu, a publika ljudi od samog početka. Koncert otvara Ill Ray, straaašno energična pjesma, zove na skakanje. Nas dvije našle smo se među planinsko visokim ljudima, odmah shvaćamo da ćemo završiti na podu ako ne budemo skakale u ritmu ostalih. Svaka iduća pjesma jača je od prethodne, a bumblebeee nas je skoro dokrajčila. Držeći se za ruke, za dlaku smo pobjegle iz mosh pita, trenda među publikom kad se svi rašire čineći krug i onda ulete u isti na način da istodobno dođe do skakanja i naguravanja blago uspoređenog s MMA borbom. Energija je razarajuća, nitko i ne pomišlja na mobitel i snimanje, skaćemo, pjevamo, naguravamo se (naravno). Iz pjesme u pjesmu atmosfera je sve bolja i bolja. Topimo se u znoj, a svako malo zalije nas pivo ili voda te tko zna otkud, neobično osvježavajući i hladan povjetarac kojem se dva ogromna Engleza u dresovima Leicester-a čude i blagoslivljaju ga britanskim psovkaama koje samo oni razumiju. Njihovi sugrađani na pozornici ne izgledaju nimalo umorni. Pjesmu Stevie glavni je vokal posvetio žrtvama požara u Grenfell tornju u Londonu te žrtvama terorističkog napada u Manchesteru. „And all the kids they say / live to fight another day / live to fight again“ pjevamo svi u glas. Ne znam kad je završilo. Svi su se sporo razišli ostavivši za sobom stotine plastičnih čaša i osvijetljenu praznu pozornicu. Jedan je David dan prije ostavio i kreditnu karticu, neka ju je ekipa našla i vikala njegovo ime, a mene još uvijek zanima je li jadni David ikada došao do nje. Te smo se noći vratile nimalo umorne, još dugo smo skakale po sobi kao da ništa nije gotovo. Vani je već počelo svitati kad sam navijala alarm za autobus i nekako uspjela zaspiti. Nezgode koje su nas dočekale tog jutra stvarno nemam volje spominjati, ionako su sve ostale u sjeni ona nezaboravna tri dana hamburgera, bolova u nogama, skakanja, pozitivne energije i dobre glazbe.

Antonija Grljušić

Mila i Antonija zadnjeg dana InMusica

Srce u pjesmi

Olly Mars - **Heart** skips a Beat ft. Chiddy Bang
 Bonnie Tyler - Total Eclipse of the **Heart**
 Roxette - Listen to Your **Heart**
 Christina Peri - Jar of **Hearts**
 Demi Lavato - **Heart** Attack
 Selena Gomez - The **Heart** Wants What it Wants
 Toni Braxton - Un-Break my **Heart**
 Celine Dion - My **Heart** Will Go On
 Taylor Dayne - Tell it to my **Heart**
 Rod Stewart - Rhythm of my **heart**
 Madonna - Open Your **Heart**
 Survivor - Burning **Heart**
 Janis Joplin - Piece of my **heart**
 Elvis Presley - **Heartbreak** Hotel
 Kelly Clarkson - **Heartbeat** Song
 Passenger - **Heart's** On Fire
 Toše Proeski - **Srce** nije kamen
 Feminem - Dva **srca**, jedna ljubav
 Hrvatski navijači - **Srce** vatreno
 Maja Šuput - Ne lomi mi **srce**
 Tiho Orlić - **Srce** kamen
 Doris Dragović - Dajem ti **srce**
 Marko Kutlić - **Srce** se spasilo
 Film - **Srce** na cesti
 Petar Grašo & Hana Huljić - **Srce** za vodiča
 Ivana Kovač - Dalmacijo, **srce** oca moga
 Pravila igre - Okovano **srce**
 Opća opasnost - **Srce** zna
 Thompson - Zmija me za **srce** ugrizla
 Crvena jabuka - Sad je **srce** stijena
 Severina - **Srce** je moje veliko ko kuća
 Miroslav Škoro - Zbog tebe mi **srce** stade
 Dalmatino - **Srce** od mraza
 Dražen Zečić - Stani **srce**
 Minea - **Srce** zauzeto
 Antonija Šola - Usreći **srce**
 Indexi - Predaj se, **srce**
 Colonia - **Srce** nikad ne laže
 Tajči - **Srce** me je izdalo
 Divlje jagode - Cmokni me, **srce**

Playlistu sastavila: Anita Vudrag

Tin Ujević

Pjesma o biseru

Čovpeče, što nisi kao mi drugi,
ne nosi srca na dlanu,
ne misli da trebaš pokazati božaljima
svih blaga svoje duše.
speti se da na dnu oceana čami bezbrojno biserje u školjkama.
Nitko ga ne vidi, nitko ga neće vidjeti,
možda ni trak zvijezde
što se ogleda nad vodom, pa ipak,
ljepota varione dobiva
od njegove ljepote.
Neće ono blistati
izloženo grudima žene
niti će ikada nositi
sjajne prstenove.
Naše ga smrtno oči neće ugledati,
ali mi slutimo da postoji.
I radujemo mu se više
što ga naslućujemo,
nego bismo uživali,
kada bismo ga imali pred sobom.
Pa zato, čovpeče,
koji nisi kao mi drugi,
ne nosi srca na dlanu
i ne misli da trebaš pokazati
prostoti
svih blaga
svoje duše...